

שמיני עצרת ושמחת תורה · כ"ב בתשרי תשפ"ז · גיליון 22

תוכן הגיליון

שמיני עצרת ושמחת תורה · כ"ב בתשרי תשפ"ז

מאמר		9	סיפור		1
סוד ההתפארות: לצאת מעבדות ולגלות את רזי הבריאה			הנסיעה לאומן: סיפור מדהים על ניווט פלאי ומסירות נפש ברוסיה		
מאמר		10	מאמר		2
רבי נחמן: סוד ההתפארות ואיך למצוא את הטוב בכל יהודי			רבי נחמן: סוד ההתקרבות לצדיק האמת והמתקת הדינים		
מאמר		11	מאמר		3
הילולת רבי נחמן: מסוד המלאך בזק ועד לכוחה של שירת התורה			סוד להט החרב המתהפכת והחיפוש אחר הצדיק האמת		
מאמר		12	מאמר		4
סוכות: סוד גלות השכינה והחזרת עשרת הדיברות הביתה			הנסיעה לרבינו: סוד ההשתוקקות, שבירת המניעות והתיקון השלם		
מאמר		13	מאמר		5
סוכות: סוד הסוכה של הבעל שם טוב והאור המקיף			שמחת פדיון הבן לבן נינו של מורנו הרב שליט"א		
חג		14	מאמר		6
תפילה לזכות בכל שמחת תורה לרקד ללא הפסק רגע ושניה ועל ידי זה לדרס את ראש הנחש			ברוך דיין האמת: המקובל רבי דוד בצרי זצ"ל הלך לעולמו בערב סוכות		
שיעור		15	שיעור		7
ליל הילולת רבינו תשפ"ז – מורנו הרב ברלנד שליט"א בשיעור בביתו ועל המרפסת מול אלפים עד אור הבוקר			מהשיעור בהילולת רבי נחמן: סוד בית המקדש של אש וכוחו של צדיק הדור		
מאמר		16	מאמר		8
הילולת רבי נחמן: סודו של הצדיק האמת שלוקח על עצמו את חטאי הדור			הנסיעה לאומן: סוד חכמת הצדיק ופנימיות הנשמה היהודית		

להרשמה לעלון השבועי: שלחו מייל עם המילה "הירשם" לכתובת send@ravberland.com

ravberland.com · Shuvu Banim International

הנסיעה לאומן: סיפור מדהים על ניווט פלאי ומסירות נפש ברוסיה

עורך ראשי: י"ח בִּתְשָׁרִי תשפ"ז

הבטחה מעבר למסך הברזל

לאחר שעה קלה, ירד הרב שליט"א מהבניין. אחריו הלכה אישה יהודייה זקנה, כשהיא נסערת וצועקת ביידיש: **"משוגנער! משוגנער!"** (משוגע! משוגע!). הרב שליט"א נכנס בשלווה למונית ואמר לנהג שאפשר להמשיך בנסיעה. רבי יהושע דוד שליט"א, שהיה סקרן מאוד להבין מה מתרחש כאן, ראה שהרב שקוע בשרעפיו הקדושים ואינו אומר מילה. הוא ביקש מהרב להמתין מספר דקות, יצא מהרכב וניגש אל האישה כדי לברר מה קרה.

הזקנה הנרגשת סיפרה לו את הרקע למחזה המוזר. לפני כחצי שנה, באחת מנסיעותיו הקודמות והפלאיות של הרב לרוסיה, היא פגשה בו באקראי. עבורה, לראות יהודי חרדי עם זקן ופאות בלב השלטון הקומוניסטי, שבו לא נראה שום זכר ליהדות, היה אירוע מטלטל. דמעות עמדו בעיניה אז על המצב הנורא של היהודים במדינה, ומתוך מרירות ליבה היא ניגשה אל הרב והתחננה: "אנא, תעלו גם אותי לארץ הקודש!".

הרב שליט"א, ברחמנותו העצומה שפורצת כל גבול, הבטיח לה אז: **"בוודאי! השם יתברך יזכה אותך לעלות לארץ הקודש, ואני אעשה כל שביכולתי לבוא ולקחת אותך בהקדם האפשרי"**. הזקנה הודתה שמעולם לא העלתה על דעתה שההבטחה הזו תתממש. "ופתאום", היא סיפרה בהלם, "היהודי הזה מופיע עכשיו בפתח דלתי עם דרכון ישראלי וכל המסמכים הדרושים, ואומר לי שיש רכב למטה והוא בא לקחת אותי לארץ ישראל! תגידו לי, הבן אדם הזה נורמלי?". היא פשוט פחדה מאוד לנסוע לגבול עם דרכון שעלול להיות מזויף.

סיפור מדהים זה הוא רק אחד מתוך המון סיפורים על מסירות הנפש העילאית של מורינו הרב שליט"א. צדיק שאינו רואה לנגד עיניו דבר מלבד השם יתברך ובניו האהובים, עם ישראל. הוא מוסר את נפשו כפשוטו, בכל מיני דרכים ובתמימות שאין לשער, כדי להציל כל נשמה יהודית. וכמה שנספר, לא ניגע אפילו באפס קצהו, כטיפה מן הים, מגדולת הצדיק הקדוש שאשרינו שזכינו לחסות בצילו.

בימי מסך הברזל, מורינו הרב אליעזר ברלנד שליט"א ניווט נהג רוסי כשפניו מכוסות בטלית, הכל כדי לקיים הבטחה ולהציל אישה יהודייה מרוסיה הקומוניסטית.

סיפור מופלא זה סופר על ידי הגאון החסיד רבי שלמה אלמליח שליט"א, בעל מחבר הספר "עטרת שלמה", ששמע אותו מפי הרב החסיד רבי יהושע דוד רובינשטיין שליט"א. המעשה התרחש באחת הנסיעות הראשונות של מורינו הרב אליעזר ברלנד שליט"א לאומן, בימים בהם רוסיה הייתה עדיין סגורה ומסוגרת תחת השלטון הקומוניסטי. רבי יהושע דוד זכה להשתתף בנסיעה היסטורית זו יחד עם חסיד נוסף.

לאחר שזכו להגיע לציון הקדוש באומן, להשתטח באמירת "תיקון הכללי" ולשפוך את ליבם, חזרו הנוסעים לרכב כדי לעשות את דרכם חזרה לקייב. לפתע, פנה הרב שליט"א לנהג הרוסי וביקש ממנו לנסוע לעיר פלונית. הנהג המופתע השיב שאינו יודע כלל את הדרך לאותה עיר. הרב שליט"א הרגיע אותו מיד וענה לו שהוא בעצמו ידריך אותו כיצד לנסוע.

ניווט פלאי תחת הטלית

כאן התרחש מחזה פלאי: הרב שליט"א כיסה את ראשו בטלית, לקח לידו את הספר "ליקוטי הלכות", ושקע עמוקות בלימוד. הנהג התחיל בנסיעה, ובכל פעם שהגיעו לצומת או לפרשת דרכים, הרב שליט"א הדריך אותו במדויק. **"סע לכאן, פנה ימינה, עכשיו שמאלה"**, כיוון הרב את הנהג לאורך כל הדרך, וכל זאת מבלי להרים את ראשו מהספר אפילו פעם אחת. היה ניכר כי נהירין לו שבילי הארץ כשבילי הרקיע, ממש כמלאך ה' צבאות.

כך נסעו עד שהגיעו לעיר גדולה. הרב שליט"א הורה לנהג לנסוע לרחוב מסוים, אך הנהג שוב טען שאינו מכיר את המקום. גם הפעם, כשפניו מכוסות בטלית, המשיך הרב להדריך אותו רחוב אחר רחוב, עד שנעצרו מול בניין מגורים גבוה ורב קומות. הרב שליט"א יצא מהרכב, בעוד שני המלווים נשארו להמתין במונית. הוא עלה לקומה השמינית והתעכב שם זמן מה.

רבי נחמן: סוד ההתקרבות לצדיק האמת והמתקת הדינים

עורך ראשי: י"ח בִּתְּשָׁרִי תשפ"ז

סודו של אבא אומנא: להוציא את הדם העכור

דוגמה לכך היא אבא אומנא, שהיה מקבל בכל יום דרישת שלום מן השמיים. הוא היה קדוש וטהור, ואפילו כשהיו לוקחים לו חפצים מהבית, הוא היה מוחל מיד. כיצד זכה לכך? אבא אומנא היה מקיז דם. הוא הוציא את הדם העכור מתוכו פעם אחר פעם, עד שנשאר בו רק דם זך. בזכות כך שמע בכל יום בת קול מן השמיים שהכריזה: "שלום עליך אבא אומנא".

אלו הן עצות נפלאות. אפילו אדם פשוט כאבא אומנא, שבסך הכל עבד כאח במרפאה והקיז דם, אך עשה הכל בקדושה, בטהרה ובשמירת עיניים – זכה להגיע למדרגות שאפילו אביי ורבא לא זכו להן. הוא הציב קופה בחוץ כדי שכל אחד ישלם כפי יכולתו, ומחל למי שגזל אותו.

להפוך זדונות לזכויות

כאשר אדם מקיז את הדם העכור שלו, מתגלים לו כל הדרכים והנתיבות, אפילו אם הוא עדיין נמצא בעמקי החושך. **הצדיק האמת רואה בתוך כל החשכות; הוא חוזר לתוך כל הבעיות והתחתיות של האדם.** אם האדם רק רוצה לצאת משם, הצדיק מיד מוציא אותו, כי בשורש – הרע נהפך לטוב.

הצדיק האמת יכול להביא את האדם למדרגה שבה זדונות נהפכים לזכויות. הוא מוביל אותו לתשובה מעומק הלב, עד שכל העבירות מתהפכות לזכויות. ברגע שהאדם מקבל לב נשבר ובוכה דמעות כנהרות, אין לו כבר שום "חלוקת עצה" וספקות, כי הפגמים נעלמו והכל מאיר לו באספקלריה המאירה.

כל אחד רוצה להגיע לקדושה, לטהרה ולתכלית השלמות. הדרך לכך היא פשוטה מאוד: **אמונה בצדיק האמת ולהוריד כנחל דמעה.** על ידי כך מתגלות לאדם כל העצות בקלי קלות, והצדיק ממשיך לו את העצה המדויקת לפי ערכו ומדרגתו.

שיעור מס' 2060 | * יא"צ רבינו בשובו בנים

תשנ"א - (ברור) "בענין ההתקרבות לצדיק" רש"ה

(מאופיר) - עד חצי צד ב'

כדי לצאת מהחושך והבלבולים, לא מספיק לקרוא בספרים או להסתפק בעצות רגילות. המאמר מסביר את סוד ההתקרבות לצדיק האמת, שבכוחו לראות את שורש נשמתו של כל אדם, להפוך את זדונותיו לזכויות, ולהאיר לו את הדרך המדויקת עבורו.

פרשת דרכים: הסכנה שבחלוקת עצה

אדם צריך לספר לצדיק את כל לבו ולבקש: "רבי, תגלה לי מה אתה רוצה ממני, מה עלי לעשות ואיך אגיע לקדושה ולטהרה". כאשר אדם עומד על פרשת דרכים, הוא עלול ללכת ימינה ושמאלה, קדימה ואחורה, בכיוונים הפוכים לגמרי. גם אם אדם יודע את שמו של הצדיק, אך אינו מספר לו את כל לבו, הוא עלול לתעות לאין סוף דרכים.

על כך אומר רבי נתן (על תורה ד'), שיש מצב שעליו נאמר הפסוק:

"יֵשׁ דֶּרֶךְ יֵשׁר לִפְנֵי אִישׁ וְאַחֲרִיתָהּ דֶּרֶךְ כִּי מוֹת"

כשאדם נמצא בחושך נורא, לפי הפגמים שפגם, הוא מלא בספקות ובלבולים. הוא נמצא בתוך "להט החרב המתהפכת" ששורפת אותו והופכת אותו מצד לצד, עד שיזכה להגיע לדרך עץ החיים. אבל **הצדיק האמת, שהוא קודש קודשים והשכל העליון הכולל, אצלו כל העצות הן פשוטות, נוחות ונפלאות.** הוא שורש הכל, ובכוחו להמתיק את כל הדינים והגזירות שבעולם. הוא פועל ישועות עבור כל אחד, ברוחניות ובגשמיות, ויודע להאיר לכל אדם את הדרך הקלה והפשוטה ביותר עבורו.

זוהי מעלת ההתקרבות לצדיקים, וזהו גם הסוד של מצוות סוכה. הסוכה נמשכת מאותם צדיקים אמיתיים שהיו נכנסים ביום הכיפורים בין הכרובים לבין הכפורת. אדם חייב להתקרב דווקא לצדיקים כאלו. לא מספיק לקרוא בספרים, ולא מספיק לחפש רב שכונה או אפילו יהודי צדיק רגיל – צריך לחפש את הצדיק האמיתי.

רבי נחמן מלמד שלא די בספרים. הקאמארנער אומר שכל מה שכבר נכתב בספר נחשב ל"תורה שבכתב". גם החידושי הרי"ם מביא בפרשת חוקת, שאנו נמצאים בדורות נמוכים, וככל שהדורות

נמוכים יותר, כך צריך לדעת יותר את סודות התורה. את הסודות האמיתיים הללו הצדיקים כלל אינם כותבים.

לכן אומר רבי נתן שלא די בספרים. **עיקר התורה שבעל פה היא לקבל ממש מצדיק אמיתי ולשמוע את הדיבורים שלו.** ישנם דברים וסודות של מעשה מרכבה ומעשה בראשית שאי אפשר לכתוב אותם כלל, ורק על ידי שמיעתם מפי הצדיק נזכה באמת לגאולה שלמה במהרה בימינו אמן.

חלק 3 מתוך 4 – שיעור מס' 2060

כל החלקים: חלק 1 | חלק 2 | **חלק 3** (נוכחי) | חלק 4

לדוגמה, במחלוקת קורח ועדתו, הם טענו כלפי משה רבנו: "מִדְּוַע תִּתְּנָאָה עַל קֶהֱל ה'". למראית עין, היה נראה שמשה הוא זה שרודף כבוד, ואילו קורח מחפש דמוקרטיה, אמת, צדק וחלוקה שוויונית. כאשר משה הציע את מבחן הקטורת, שבו כולם יישרפו ורק אחד יישאר בחיים, קורח הסכים. אדם רגיל אינו יכול לראות את מחשבותיו של קורח; כלפי חוץ, נראה שקורח מוסר את נפשו ומוכן להישרף עם כלל ישראל מתוך ענווה ושנאת גאווה. זוהי בדיוק להט החרב המתהפכת, המבלבלת את דעתו של האדם.

מאות גלגולים בחיפוש אחר האמת

רבי נתן מברסלב אומר שאדם **עלול לעבור מאות גלגולים עד שיגלו לו מי הוא הצדיק האמת שבדור.** כל מה שאדם עושה ללא התקרבות לצדיק האמת, חסר את הערך הפנימי האמיתי.

הגמרא דורשת את הפסוק:

"שִׁמְח בְּחֹר בְּיִלְדוּתִי; וְיִטִּיבָהּ לִבִּי בְּיָמֵי בְּחֹרוֹתִי... וְדַע כִּי עַל כָּל אֵלֶּה יִבְיָאָךְ הָאֱלֹקִים בְּמִשְׁפָּט"

הגמרא מסבירה שפסוק זה מדבר על לימוד תורה. נשאלת השאלה: מדוע שאדם הלומד תורה ייענש? התשובה היא שאדם יכול ללמוד תורה ולהתפלל היטב, אך לחשוב שהוא בעצמו הצדיק. הוא נהנה מהתורה, חווה שלוה ומנוחת הנפש, ואינו יודע שיש צדיק נסתר⁵

מאמר

3

סוד להט החרב המתהפכת והחיפוש אחר הצדיק האמת

עורך ראשי: י"ח בִּתְּשָׁרִי תשפ"ז

שיעור מס' 2060 | * יא"צ רבינו בשובו בנים

תשנ"א - (ברור) "בענין ההתקרבות לצדיק" רש"ה (מאופיר) - עד חצי צד ב'

לאחר חטא עץ הדעת, האדם איבד את היכולת להבחין בבירור מי הוא הצדיק האמיתי, והוא עלול לעבור גלגולים רבים בחיפוש. הדרך היחידה לבקוע את \

להט החרב המתהפכת והבלבול הרוחני

כתוב בספר "מי השילוח" על הפסוק שנאמר לאחר חטא אדם הראשון:

"וְקוֹץ וְדִרְדֵּר תִּצְמִיחַ לָךְ"

מהו "דירדר"? המילה מורכבת מפעמיים האות ד' ופעמיים האות ר', שעולות בגימטריה למילה "צדיק" (204). כלומר, "דר דר" מרמז על שני צדיקים. לאחר שהאדם חטא בעץ הדעת, הוצבה "להט החרב המתהפכת". מאותו רגע, **האדם כבר אינו יכול להבחין בקלות בין צדיק אמיתי לצדיק שאינו אמיתי** – בין צדיק שרודף כבוד לבין צדיק שבורח מן הכבוד.

שמשיפיע עליו את כל ההארות הללו. **אתה משתמש בעטרה שאינה שלך, מבלי לדעת מי באמת משפיע עליך את התורה והשמחה הזו.**

סוד מאה הגלגולים של ראש הסנהדרין

בספר "מדרש ריב"ש" מובא סיפור נורא מהבעל שם טוב הקדוש. הבעש"ט סיפר על אדם שנפטר, אשר עבר לא פחות ממאה גלגולים. בגלגולו הראשון, בימי בית ראשון, הוא היה ראש הסנהדרין – אדם במדרגה כה גבוהה עד שראה מלאכים. אולם, באחת הפעמים, כאשר זכריה הנביא הוכיח את העם, הדבר לא מצא חן בעיניו והוא סטר לנביא. בעקבות הסטירה הזו, החלה מהומה שהובילה לרציחתו של זכריה ביום הכיפורים שחל בשבת.

מאז אותו חטא, נשמתו ירדה לעולם מאה פעמים. בכל גלגול הוא היה אב בית דין בעיר אחרת, תמיד נחשב לצדיק, ותמיד סיים את חייו במיתה משונה על ידי שודדים שרצחו אותו בדרכים. רק בגלגול המאה, לאחר שבכה לה' מעומק לבו, התגלה לו בחזיון מי הוא באמת ומהו התיקון שלו. הנשמה כבר הרגישה את העייפות מכל כך הרבה קברים ומצבות. הוא הודיע לתלמידיו שעליו להיהרג בפעם האחרונה כדי להשלים את תיקונו, וביקש שיכתבו את סיפורו על מצבתו.

מכאן אנו לומדים עד כמה האדם עיוור למצבו. **מי יודע באילו גלגולים היינו? אולי היינו מעדת קורח? הנשמה מרגישה את הצער וזועקת לפרוץ את להט החרב המתהפכת השומרת את דרך עץ החיים.**

נהרות של דמעות: המפתח לגילוי האמת

כיצד זוכים לעבור את להט החרב המתהפכת, המלאה במחשבות וספקות לגבי הצדיק? רבי נתן מסביר **שעד שאדם לא מוריד נהרות של דמעות, לא מגלים לו מי זה הצדיק האמת.**

כך היה גם עם התנאים. התלמוד הבבלי לא נגלה להם עד ששפכו דמעות כנהרות, בסוד הפסוק "עַל נְהָרוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁכְּנוּ גַם בְּכִינוּ". היו תנאים רבים, אך רק אלו שבכו דמעות כנהרות זכו שהלכותיהם ייקבעו בתלמוד.

גם תלמידי הבעל שם טוב לא היו ניגשים ללמוד גמרא לפני שהיו בוכים במשך שעות. רק לאחר שהורידו נהרות של דמעות, היו ניגשים ללימוד, ואז היו נפתחים להם מראות אלוקים.

לרחוץ את העיניים הרוחניות

מסופר על אחד הצדיקים שאמר לאביו שהוא רוצה לראות את אליהו הנביא. אביו ענה לו ביידיש: "מ'דארף וואשן די אויגן" – צריך לרחוץ את העיניים. הצדיק העיד על עצמו: "בכיתי שעתיים לפני ליל הסדר, וזכיתי לראות את אליהו הנביא".

העיניים שלנו מכוסות במסכים ולכלוכים כתוצאה מפגמי העיניים. כאשר אדם בוכה, הדמעות רוחצות את העיניים הרוחניות שלו. **על ידי הדמעות יוצא כל הרעל מהדם, האדם מקבל דם זך ונקי, וזוכה לראות את הכל באספקלריה המאירה.**

לפני חטא עץ הדעת, אדם הראשון ראה מסוף העולם ועד סופו, ומלאכים שירתו אותו. לאחר החטא, הסתלק ממנו השכל האלוקי. כיום, הדרך היחידה להמשיך מחדש את השכל האלוקי ולזכות לראות מראות אלוקים, היא דרך התקרבות לצדיקי אמת, שעות של התבודדות, תיקון חצות ובכיות עצומות.

הנסיעה לאומן: למצוא את עץ החיים

בכל דור ישנו צדיק שהוא בבחינת "עץ החיים", שיכול להציל מכל הגזירות והפורענויות, ולזכות את מקורביו לחיים נצחיים. אולם, מכיוון שהאדם אכל מעץ הדעת טוב ורע, בכל רגע הוא מתבלבל. על כל פעולה יש לו אלף מחשבות וספקות, והוא נקרע לגזרי גזרים בתוכו.

כשאנו מתכוונים לנסוע לצדיק, עלינו לדעת **שעיקר הניסים בנסיעה לאומן הם ברוחניות – לזכות לשמירת העיניים ולקדושת הברית.** גם אם האדם נמצא במקום הירוד ביותר, לצדיק האמת יש עצות פשוטות ונפלאות עבורו. אך כדי לזכות להאמין בצדיק ולמצוא את העצה הנכונה, עלינו לבכות בלי הפסק, מתחת לשמיכה ובשדות, עד שה' יאיר את עינינו ויגלה לנו את דרך עץ החיים.

חלק 2 מתוך 4 – שיעור מס' 2060

כל החלקים: חלק 1 | **חלק 2** (נוכחי) | חלק 3 | חלק 4

הנסיעה לרבינו: סוד ההשתוקקות, שבירת המניעות והתיקון השלם

עורך ראשי: י"ח בִּתְשָׁרִי תשפ"ז

להשיג את האור הזה בעולם הזה", אמר רבנו, והוסיף שהוא מתפלל שבעולם הבא הוא יזכה לראות את האור של אותן נסיעות.

מסירות נפש ושבירת מניעות

כדי לזכות לאור הזה, נדרשת מסירות נפש ושבירת מניעות. רבי אהרן, שהיה רב בעיר ברסלב, נעדר מעירו חצי שנה. לקראת ראש השנה הוא קיבל מכתב מבני עירו שביקשו שיחזור, שכן כיצד ייתכן שראש השנה יעבור ללא רב הקהילה? רבי אהרן שאל את רבנו, והרבי ענה לו ברמז: "אם תיסע, לא יהיה לי צער גדול? עדיף שתהיה כאן לידי". אך מיד הוסיף: "אבל גם לעיר יש צער, אז טוב, תיסע לעיר".

רבי אהרן לא עמד בניסיון ונסע לעירו. בדרך פגש אותו רבי נתן ושאל אותו לאן הוא נוסע. רבי אהרן השיב שהרבי אמר לו לנסוע. אמר לו רבי נתן: "אפילו אם הרבי היה מכה אותי מכות רצח ומגרש אותי עם מקלות, לא הייתי נוסע!" רבי נתן הבין את הרמזים של הרבי. הוא ידע שהרבי לא תמיד אומר במפורש לבוא לראש השנה, אלא מדבר ברמזים, ומי שמבין – בא.

הראש השנה שלי עולה על הכל

רבנו אמר: "הראש השנה שלי עולה על הכל". הוא התפלא מדוע מקורביו, שמאמינים בו, אינם עושים כרוז ותעמולה ורעש בכל העולם שכולם יסעו אליו לראש השנה, שאיש לא יעדר.

פעם אחת בא אדם לפני רבנו ואמר שקשה לו לבוא לראש השנה בגלל הרעש והדוחק שמפריעים לו להתפלל בכוונה, ולכן הוא מעדיף לבוא בשבת תשובה, כשהמקום שקט. השיב לו רבנו ז"ל:

"אם לאכול אם שלא לאכול, אם לישון אם שלא לישון, אם להתפלל אם לא להתפלל בכוונה כראוי – אך ורק שתהיה אצלי על ראש השנה, יהיה איך שיהיה!"

ובאמת, אלו רק דמיונות ופיתויים של היצר הרע, שכן בחוש רואים שעל פי רוב מתפללים בכוונה רבה יותר בקיבוץ הקדוש בראש השנה מאשר בבית.

שיעור מס' 2060 | * יא"צ רבינו בשובו בנין

תשנ"א - (ברור) "בענין ההתקרבות לצדיק" רש"ה

(מאופיר) - עד חצי צד ב'

רבי נחמן מברסלב גילה כי הנסיעה אליו לראש השנה היא תיקון שאין דוגמתו, וכל פסיעה ומאמץ בדרך בוראים רבבות מלאכים. המאמר מבאר את החשיבות העצומה של שבירת המניעות, עד כדי מסירות נפש, כדי לזכות להיות אצל הצדיק בראש השנה ולקבל את התיקון השלם.

רבי יודל ורבי שמואל אייזיק, מתלמידיו הגדולים של רבנו, רצו לעבור לגור בסמוך אליו. אך הרבי אמר להם שזה לא כדאי. מדוע? משום שככל שאדם גר רחוק יותר מהצדיק, כך טוב יותר. כאשר אדם גר קרוב, ההגעה אל הצדיק הופכת עבורו להרגל. לעומת זאת, כאשר הוא מתגורר הרחק, הוא נמצא בהשתוקקות מתמדת, בכיסופים שאין להם סוף, עד שהוא סוף סוף נוסע.

רבבות מלאכים מכל פסיעה

רבנו אמר שכל פסיעה ופסיעה שאדם עושה כדי לנסוע אליו, בוראת מלאך. כאשר נוסעים אלפי קילומטרים, נבראים רבבות מלאכים מכל סנטימטר של נסיעה. שאלו אותו התלמידים: "מה עם הפסיעות שאנו הולכים כדי לשכור עגלות? הרי יש לנו יגיעות רבות עד שאנו מוצאים עגלון שמסכים, ופסיעות רבות שאנו עושים לפני הנסיעה עצמה".

ענה להם הרבי שבוודאי גם מזה נברא מלאך. אדם שהולך, עושה טלפונים, מחפש כסף, לוקח הלוואות מגמ"חים – מכל פסיעה כזו נברא מלאך. "כל פסיעה שעושים בשביל הצדיק, כל הלוואה שלוקחים, כל חיפוש אחר עגלה – מכל פסיעה נברא מלאך".

בערב ראש השנה האחרון לחייו באומן, דיבר רבנו על גודל מעלת הנסיעה אליו. הוא אמר ביידיש: "איך ווינטש מיר..." – הלוואי והייתי זוכה לראות את האור של הדרכים שאתם נוסעים עליהן אליי. "כל נסיעה שנוסעים לרבי זה כזה אור שאני לא יכול

התיקון השלם שאין דוגמתו

רבנו הכריז בקול חזק ומעומק הלב: "הראש השנה שלי הוא חידוש גדול, והשם יתברך יודע שאין הדבר הזה ירושה מאבותי, רק נתן לי זאת במתנה שאני יודע מהו ראש השנה. כל העולם כולו תלוי בראש השנה שלי!"

מכאן למדנו עד כמה צריכים לשבר כל המניעות כדי להיות אצלו באומן בראש השנה, תמיד, עד שיבוא משיח. אפילו אם נראה שהרבי עצמו אומר לך לא לנסוע, זהו רק ניסיון, בבחינת "בדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו". האמת לאמיתה היא שצריך למסור את הנפש ולא לשאול שאלות.

מי שבא לרבנו בראש השנה, מקבל תיקונים שבכל השנה כולה אי אפשר לקבל. רבנו אמר שהוא עושה בראש השנה עניינים ותיקונים

שאפילו הוא בעצמו לא יכול לעשות בשאר ימות השנה. הוא מתקן כל אחד בשלמות, עד כדי כך שאדם לא צריך לדאוג כלל, כפי שנאמר:

"אֶכְלוּ מִשְׁמָנִים וְשָׁתוּ מִמִּתְקִים... כִּי חֲדָתָהּ ה' הִיא מְעַזְכֶּם"
(נחמיה ח', י')

"אין לכם מה לדאוג, אני הכל תיקנתי לכם בראש השנה", הבטיח רבנו.

חלק 1 מתוך 4 – שיעור מס' 2060

כל החלקים: **חלק 1** (נוכחי) | חלק 2 | חלק 3 | חלק 4

מאמר

5

שמחת פדיון הבן לבן נינו של מורנו הרב שליט"א

עורך ראשי · ט"ז בתשרי תשפ"ז

שמחת בן נין בחול המועד סוכות

שמחת פדיון הבן לבן נינו של מורנו הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א התקיימה ביום ראשון, ט"ז בתשרי תשפ"ז, א' דחול המועד סוכות. התינוק הוא בנו של ר' שמואל אייזק צוקר הי"ו, חתנו של ר' נחמן ארול.

הרב כהנא: שמחת החג וברכה לשנה כולה

הכהן במעמד היה הרב יצחק אייזיק כהנא, מו"ץ העדה החרדית, שישב לצד מורנו הרב שליט"א. בני המשפחה והמשתתפים התכנסו סביב השולחן לשמחת המצווה.

במהלך הפדיון נשמעה הברכה לתינוק: "כשם שנכנס לפדיון, כן ייכנס לתורה, לחופה ולמעשים טובים", לצד פסוקי ברכת כהנים.

הסביר כי השמחה בשבעת ימי החג נמשכת כברכה לשמחה במשך השנה כולה.

את דבריו חתם בברכה למורנו הרב שליט"א לאורך ימים ושנים טובות עם כל יוצאי חלציו, ובתפילה שנזכה לראות בבניין בית המקדש במהרה בימינו.

הרב כהנא נשא דברים ביידיש לפני דברי מורנו הרב. בפתח דבריו עמד על השמחה המיוחדת שבקיום מצוות פדיון הבן בימי החג, ימי השמחה.

הוא הביא את הפסוק "ושמחת בחגך" ואת המשכו "והיית אך שמח", ואת דברי רש"י: "אין זה לשון ציווי אלא לשון הבטחה". בדבריו

דברי מורנו הרב ותיעוד מהמעמד

במהלך המצווה, ובני המשפחה ומשתתפי המעמד.

לאחר דברי הרב כהנא נשא מורנו הרב שליט"א דברי תורה. לפניכם גלריה מורחבת משמחת פדיון הבן: הכהן לצד מורנו הרב, התינוק

גלריית תמונות מהמעמד

בני המשפחה ומשתתפי המעמד סביב השולחן

הרב כהנא מברך את התינוק במעמד פדיון הבן לצד מורנו הרב

מורנו הרב ומשתתפי השמחה

התינוק במהלך שמחת פדיון הבן

מבט רחב על המשתתפים בשמחת המצווה

הרב כהנא בדברי הברכה לפני דברי מורנו הרב

ממשתתפי שמחת פדיון הבן

משתתפי המעמד בחול המועד סוכות

תיעוד נוסף של מורנו הרב והמשתתפים

מורנו הרב שליט"א במהלך השמחה

הרב בצרי התמוטט בפתאומיות בביתו שברחוב הרב לנדא בבני ברק. צוותי ההצלה ביצעו בו פעולות החיאה ממושכות, והוא הובהל למרכז הרפואי שיבא בתל השומר, שם השיב את נשמתו הטהורה לבוראו.

בצעירותו למד בישיבת "פורת יוסף" בעיר העתיקה, שם זכה ללמוד מפי גדולי הדור, ובהם הרב עובדיה יוסף והרב מרדכי אליהו, שלימים כיהנו כרבנים הראשיים לישראל. את תורת הקבלה קיבל מחותנו, המקובל הגדול רבי שלמאן מוצפי.

מאמר

6

ברוך דיין האמת: המקובל רבי דוד בצרי זצ"ל הלך לעולמו בערב סוכות

עורך ראשי: ט"ז בתשרי תשפ"ז

בצרי רב ובלב כואב: הגאון המקובל **רבי דוד שלום בצרי זצ"ל**, זקן המקובלים בדורנו וראש ישיבת המקובלים "השלום" בירושלים, השיב את נשמתו ליוצרו ביום שישי, י"ד בתשרי תשפ"ז, ערב חג הסוכות, בגיל 85.

מי היה רבי דוד בצרי

רבי דוד שלום בצרי נולד בירושלים בי"ד באב תש"א (1941) לאביו רבי יוסף בצרי ולאמו מרת ויקטוריה. הוא היה נצר לשושלת מפוארת של חכמי בבל, ומצד אמו התייחס אל רבי יוסף חיים, בעל ה"בן איש חי", ואל המקובל רבי יהודה פתיה.

יחד עם בנו, המקובל רבי יצחק בצרי, ייסד את ישיבת המקובלים "השלום" בשכונת מקור ברוך בירושלים, הקרויה על שם רבי שלום שרעבי, הרש"ש. הישיבה הפכה לאחד ממרכזי לימוד הקבלה החשובים בירושלים, ומתפללים בה על פי כוונות הרש"ש.

במשך עשרות שנים עמד רבי דוד בצרי בפרץ למען עם ישראל. הוא כינס עצרות תפילה לאורך השנה, מסר שיעורי חיזוק בכל רחבי

יחד עם מורנו הרב ברלנד ומרן הרב עובדיה ביד אליהו

את הכנס המלא, עם דברי הפתיחה של רבי דוד בצרי, אפשר לצפות כאן: [אצטדיון יד אליהו, ערב שבועות תש"ס: כנס היסטורי עם מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל והרב אליעזר ברלנד שליט"א](#).

מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל נושא דברים בכנס ביד אליהו, ערב שבועות תש"ס. מימין לשמאל: מורנו הרב אליעזר ברלנד, מרן הרב עובדיה יוסף ורבי דוד בצרי זצ"ל.

רבי דוד בצרי זצ"ל בדברי הפתיחה של הכנס ביד אליהו (מתוך הסרטון).

אחד הרגעים הזכורים ביותר בקשר בין רבי דוד בצרי זצ"ל לבין מורנו הרב אליעזר ברלנד שליט"א התרחש בערב חג השבועות תש"ס (יוני 2000). באצטדיון יד אליהו בתל אביב התקיים כנס היסטורי שבו השתתפו אלפים, בראשות מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל ומורנו הרב ברלנד.

את הכנס פתח רבי דוד בצרי בדברי פתיחה. אחריו עלה מורנו הרב ברלנד ונשא את דבריו, שבהם קרא את הקריאה המפורסמת "אין רשעים בישראל!", ולאחר מכן נשא מרן הרב עובדיה יוסף דברי תורה. הכנס הגיע לשיאו בקריאת "שמע ישראל" וקבלת עול מלכות שמים של כל הקהל יחד.

"אני אישית יודע את הצדקות שלו ואת הקדושה שלו"

לפי עדות האברך, שפורסמה בעלון "כנישתא חדא" (גיליון 29, פורים תשע"ד), כל הקהל יצא בעקבותיו באמצע התפילה, ובמוצאי השבת פנה הרב בעצמו אל האברך ושאל אם דאג שהדברים השקריים יימחקו ושהאמת תתפרסם.

גם בשנים שלאחר מכן חזר רבי דוד בצרי על דבריו. אברך מהכולל שלו, המקורב לבני ביתו, סיפר כי כששאל אותו שוב על הדברים שיוחסו לו, השיב הרב: "בשמי אומרים דברים כאלו? ... חס ושלום". הדברים המלאים פורסמו כאן באתר: [הרב דוד שלום בצרי: "אני לא מוחל להם"](#).

רבי דוד בצרי זצ"ל ומורנו הרב אליעזר ברלנד בשולחן הכבוד בכנס ביד אליהו, תש"ס.

בשנת תשע"ד, בתקופה שבה נפוצו שמועות שקריות רבות, פורסם באינטרנט כי רבי דוד בצרי כביכול דיבר נגד מורנו הרב ברלנד. כשאברך מהישיבה שאל אותו על כך בתפילת ותיקין, ביום שישי כ"ח באדר א' תשע"ד, ערב שבת פרשת שקלים, יצא הרב מבית המדרש והגיב בכאב גדול:

"אני מעולם לא דיברתי נגד הרב ברלנד!! אני אישית יודע את הצדקות שלו ואת הקדושה שלו... אני כל יום בצער ובוכה על מה שעושים לו!! איך אני יכול לדבר עליו?! ... זה חילול ה' נורא!! בזיון התורה שאומרים דברים כאלה בשמי!!"

ברוך דיין האמת

פטירתו של רבי דוד בצרי זצ"ל בערב חג הסוכות, שעות ספורות לפני "זמן שמחתנו", היא אבדה גדולה לעולם התורה והקבלה ולכל עם ישראל. מקובל שכל ימיו עסק בתפילה על הכלל ועל הפרט, ושידע להכיר ולהוקיר את צדיקי הדור.

יהי זכרו ברוך, וזכותו תגן עלינו ועל כל ישראל. תהא נשמתו צרורה בצרור החיים.

קראו עוד

- [אצטדיון יד אליהו, ערב שבועות תש"ס: כנס היסטורי עם מרן הרב עובדיה יוסף והרב אליעזר ברלנד](#)

מהשיעור בהילולת רבי נחמן: סוד בית המקדש של אש וכוחו של צדיק הדור

עורך ראשי · ט"ז בתשרי תשפ"ז

הבכיות היו נוראות כל כך, כפי שמתואר בספרי עזרא ונחמיה, שקול המשוררים והשוערים לא הצליח להתגבר על קול הבכיה.

בית מקדש של אש

אולם, האמת היא שבכל דור ודור ישנם צדיקים שיכולים לראות את בית המקדש האמיתי. אומר בעל ספר מאירת עיניים (הסמ"ע), שעל בית המקדש השלישי נאמר:

"מִכּוֹן לְשִׁבְתָּךְ. פְּעֻלָּתָהּ ה' מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי כּוֹנֵנוּ יְדִיקָה" (שמות טו, יז).

הכוונה היא לבית מקדש של אבנים טובות, **בית מקדש של אש** **שיירד מן השמיים**.

זה בדיוק מה ששאלו "סבא דבי אתונא" (זקני חכמי אתונה) את התנא רבי יהושע בן חנניה. הם רצו לבחון אם הוא אכן צדיק הדור שיכול לבנות את בית המקדש, ושאלו אותו: "האם אתה יכול לבנות 'ביתא באווירא' (בית באוויר)? האם אתה יכול להוריד בית מקדש של אש?".

כוחו של צדיק הדור

רבי יהושע בן חנניה היה צדיק הדור. הוא התמודד מול שישים או שבעים זקני אתונה, שהיו האפיקורסים הכי גדולים בדורם. הוא ניצח את כולם והביא אותם לפני קיסר רומא. ממש כפי שרבינו הקדוש קירב את שלושת האפיקורסים והחזיר אותם בתשובה, כך רבי יהושע בן חנניה לקח את האפיקורסים הכי גדולים בעולם והכניע אותם לחלוטין.

כאשר הם אתגרו אותו להראות להם את אותו בית מקדש רוחני, הוא אמר שם קדוש ותלה בית באוויר. **הוא הראה להם בפועל בית מקדש של אש**, ואמר להם: "אם אתם רוצים להיות יהודים, תתגיירו עכשיו, הנה אני מראה לכם בית מקדש של אש!".

מכאן אנו לומדים ש**צדיק הדור יכול לראות בכל דור ודור את בית המקדש של אש**, ויש בכוחו להביא את הגאולה לעם ישראל. כעת,

שיעור מס' 538 | מוצש"ק ג' דחומ"ס, ח"י תשרי

תשס"ח - יארציט רביה"ק

כאשר נבנה הבית השני, הזקנים שזכרו את פארו של הבית הראשון בכו מרה למראה המבנה הפשוט. אולם, בכל דור ודור ישנו צדיק המסוגל לראות ולהוריד את בית המקדש השלישי, הבנוי מאש, ולהביא את הגאולה השלמה לעם ישראל.

כאשר נבנה בית המקדש השני, היו זקנים שזכרו את הבית הראשון. מי שהיה אז בן עשרים, הגיע כבר לגיל תשעים; מי שהיה בן עשר, הגיע לגיל שמונים; ואפילו מי שהיה בן שלוש, גיל שבו אדם כבר זוכר הכל, היה כעת בן שבעים ושלוש. אותם זקנים שראו את הבית הראשון, בכו מרה.

"מה זה? זה בית מקדש? זה מה שעשו לנו? זה מה שבנו לנו?" הם זעקו. הכתוב מתאר כיצד קול הבכיה עלה על קול תרועות השמחה. אלו ששמחו ורקדו ניסו להתגבר על קול הבכיה, אך לא הצליחו. הם עשו ריקודים, תקעו בחצוצרות, בשופרות ובכל מיני כלי שיר, אך **קולות התרועה והשמחה לא הצליחו להתגבר על קולות הבכיה הנוראות**.

הפער בין הבית הראשון לשני

מדוע הם בכו? כי אותו דור של עם ישראל עוד זכר וראה את בית המקדש הראשון, שנבנה על ידי שלמה המלך והיה כולו מצופה זהב. לעומת זאת, מה היה להם כעת? לקחו כמה קרשים, כמה "דיקטים", ועשו מהם בית מקדש.

בבניין הבית השני לקחו יריעות ובנו מחיצות. עשו יריעות מבחוץ ויריעות מבפנים, כדי שלא ייכנסו בטומאה. המבנה היה מורכב ממחיצות של יריעות וכמה קרשים פשוטים. הפער בין הפאר של הבית הראשון לפשטות של הבית השני היה בלתי נתפס, ולכן

כשאנחנו נמצאים בימי שמחת תורה, בספירת נצח, במידת "חסד שבנצח", אנו מגיעים לייחוד העליון של זעיר אנפין ורחל (יעקב ורחל). על ידי ייחוד זה, נזכה שייבנה בית המקדש במהרה בימינו, כהרף עין, אמן.

מאמר

8

הנסיעה לאומן: סוד חכמת הצדיק ופנימיות הנשמה היהודית

עורך ראשי: ט"ו בַּתְּשֵׁרִי תשפ"ז

חומשים, כלומר 1.4. רש"י מסביר שהגמרא אומרת "תרי חומשי" אך אינה נכנסת לתוך המאיות והאלפיות. רבי נחמן עשה בפניהם את כל החשבון המדויק של העשירות, המאיות והאלפיות, בעמקות עצומה של יחס השלוש על שתיים.

הגנרל ואנשיו התפלאו מאוד. הם ניסו לעקוב אחרי החשבון שלו, איך הוא פיצח את הנוסחאות, אך בשלב מסוים ראו שהם כבר לא יכולים לעקוב אחריו מרוב עומק. הם ביקשו ממנו שיגיד להם את כל ההמשך של פירוש השורש האמיתי ואת הפתרון המלא. כשהבינו את גודל השגתו, אמרו: "זה חכם מאוד גדול, לא סתם חכם". הם פנו אליו ואמרו: "אנחנו חייבים שתישאר באומן. זה יהיה כבוד לנו שתישאר בעירנו".

ההמתנה לספר והמעבר לאומן

רבי נחמן השיב להם שהוא לא יעבור לאומן עד שיביאו לו את הספר "ארז הלבנון". זהו ספר שחיבר נפתלי הרץ ויזל, ספר של אמונה שכולל בתוכו את כל המדעים שהיו ידועים אז, אסטרונומיה ועוד. הוא אמר להם: "כשיגיע 'ארז הלבנון', אז אני אבוא".

חלפו שמונה שנים, והדבר נשכח מהם. רבי נחמן התגורר בברסלב, והיה לו מנהג שהוא אינו עושה שום דבר נגד דעת אשתו ובנותיו. אם הן לא היו מסכימות למעבר, הוא לא היה זז ממקומו. והנה, הוא ידע שעכשיו מגיע זמן פטירתו. הוא נכנס לאומן בה' באייר ונפטר ב"ח בתשרי, שהה שם כארבעה חודשים ושלושה שבועות. אך כיצד יעברו לעיר אומן?

לפתע פרצה שריפה בעיר ברסלב, וכל ביתו נשרף. כעת כבר היה אפשר לנסוע לעיר אומן. כשפרצה השריפה הוא אמר: "שוין, הגיע הזמן, אני רוצה לנסוע לעיר אומן". ביום ראשון, כשהוא עלה על העגלה כדי לנסוע לאומן, הוא נזכר לפתע לבקש שישלחו לו את

שיעור מס' 2072 | (מס' 106) - כ"א כסלו ואור לכ"ד כסלו תשנ"ב

מאמר המבאר את חכמתו העצומה של רבי נחמן מברסלב, אשר כל דיבור שלו היה מדויק ובעל משמעות עמוקה. דרך סיפורים היסטוריים ומשלים, מתבאר ההבדל המהותי בין הניצוץ היהודי שאינו כבה לעולם, לבין תרבות העמים שהיא חיצונית בלבד ואינה משנה את טבעם החייתי.

חכמתו העצומה של הצדיק

פעם אחת הגיע גנרל גדול לבקר את רבי נחמן מברסלב. אנשים תמחו: מה לגנרל גדול ולצדיק? הרי מתאים לו ללכת לבתי גנרלים אחרים, ולא לאיזה רב. אותו גנרל בא למעשה כדי לעשות צחוק מהצדיק. כשהגיע, רבי נחמן קיבל את פניו ונתן לו סטירה בפניו. הגנרל שתק, חזר לביתו ואמר לאנשיו: "רבתי, אני רואה שיש פה עם מי לדבר. אמנם קיבלתי סטירה, אבל אני רואה שיש עם מי לדבר. הוא אדם פיקח, הוא ישר תפס שבאתי לעשות ממנו צחוק".

הגנרל הציע לאנשיו: "תישנו קצת, ומחר בסעודה שלישית נלך לבקר אותו, לראות מה הוא עושה ואיזה דברים הוא אומר". כאשר נכנסו לסעודה שלישית, רבי נחמן התחיל לומר להם את הסוגיה בגמרא במסכת סוכה:

"אמתא בריבועא אמתא ותרי חומשא"

רבי נחמן התחיל להסביר להם את החשבונות ההנדסיים – שהאלכסון הוא הריבוע של המכפלה, ושני הריבועים שיש מסביב, והשורש שלהם. הגמרא אומרת שאמה באלכסון היא אמה ושני

הספר "ארז הלבנון". חיכו לזה שמונה שנים! **כל דיבור של רבי נחמן זה היה דיבור, אין לו שום מילה מיותרת ושום מילה מופרזת.** הוא אמר בזמנו "כשיגיע הלבנון אז אני אבוא לעיר אומן", ובסוף, מיד כשהוא עלה על העגלה, הוא ביקש לשלוח את הספר. עד כדי כך היו מדוקדקים בכל מילה ומילה.

הניצוץ היהודי שאינו כבה

באותה תקופה היו באומן אפיקורסים שנשבעו במשך שנים רבות שלא יזכירו את שם ה'. מדוע? כי האפיקורסים כל פעם היו חושבים "אולי כן יש אלוקים, אולי אין". אבל **ברגע שמסתפקים בדבר, סימן שאתה מרגיש שהוא קיים.** מכיוון שכל פעם באו להם סתירות ומחשבות מתחלפות, הם החליטו לעשות שבועה שלא להזכיר את השם.

למרות זאת, הם היו באים כל פעם לרבנו ז"ל לבקר אותו ולשמוע ממנו דברי חכמה. ואפילו שכבר נשבעו, אחד מהם, יהושע בער, היה צועק מנהמת ליבו: **"יש אלוקים בעולם!"**

את הניצוץ הזה רואים גם היום. אנשים שנסעו להודו, למקומות הכי נמוכים, יושבים שם בכל המדיטציות, ופתאום שומעים איזה בת קול שקוראת: "שמע ישראל ה' אלוקיני ה' אחד". הם נותנים צעקה, בורחים באמצע מכל ההיכל הזה ואומרים: "זהו, אנחנו עולים לארץ ישראל!". אדם נוסע לפעמים למקומות הכי נמוכים, ושם הוא שומע בת קול שצועקת לו את האמת.

מנגד, ישנם כאלה שגדלו בחינוך רחוק כל כך, עד שאינם מבינים כלל מהו יהודי. היה בחור אחד שביום כיפור הלך למקרר והוציא תרנגולת. אמא שלו ניגשה אליו ואמרה לו: "תשמע, זה לא ילך לך, זה יום כיפור, צריך לשבות, אתה יהודי". אבל הוא לא הבין מה זה יהודי. חינוכו אותו כל השנים שיהודי וגוי זה אותו דבר, שיהודי וערבי זה אותו דבר, למרות שהערבי זורק עליו אבנים ויורה בו.

טבעו האמיתי של האדם

על ההבדל המהותי בין ישראל לעמים, מסופר על רבי יהונתן אייבשיץ. פעם אחת התווכחו איתו שרי המלך מפראג וכומר אחד על ברכת "אתה בחרתנו". השרים טענו: "מה זה 'אתה בחרתנו'? היהודים הם פשוט עוד אומה. הם 'עם הספר', אז הם עשו קצת התקדמות מהירה יותר משאר השבטים. לאט לאט כל העמים יתחילו ללמוד קרוא וכתוב, יתפתחו, יבנו חלליות, וכולם ישתוו. אז על מה אתם מתפארים 'אתה בחרתנו'?"

הם קבעו לערוך ויכוח פומבי בעוד שלושים יום, שבו כל אחד יביא את הראיות שלו האם היהודים הם העם הנבחר או ככל העמים. במהלך אותם שלושים יום, השרים שלחו בכל יום מרגלים לראות כיצד הרב מתכונן, אילו מדעים הוא לומד ואילו ספרים הוא מכין. אך הם ראו שהוא פשוט לומד את הגמרא, הזוהר והשולחן ערוך כדרכו. גם ביום האחרון לא ראו שום שינוי בסדר יומו. השרים היו בטוחים שינצחו אותו בקלות, שהרי הוא לא הכין שום דבר.

מרום שקיעותו בלימוד, רבי יהונתן שכח מהויכוח. הגיעה השעה שתיים עשרה והוא לא הגיע לארמון. המלך שלח אליו כרכרה של זהב. באותם ימים, הבתים היו בנויים על עפר, והעכברים גרו יחד עם האנשים. תוך כדי לימודו, קפץ עכבר על שולחנו של רבי יהונתן. הוא העיף אותו, אך העכבר חזר שוב ושוב. לבסוף, הוא תפס את העכבר, סגר אותו בתוך קופסת הטבק הגדולה שלו, והניח אותה לידו על הספסל.

פתאום דפקו בדלת: "כבר שעתיים איחור! אתה מבייש את המלך!". רבי יהונתן מיד לבש את המעיל, הכניס את קופסת הטבק לכיסו ועלה למרכבה. כשהגיע, המלך נזף בו על האיחור ועל כך שלא הכין כלום, אך רבי יהונתן הרגיע אותו: "אל תדאג, יהיה בסדר".

הם ישבו בהיכל הארמון המפואר, שלו שתיים עשרה דלתות. לפתע נכנסה תזמורת מנגנת, וכל דלתות ההיכל נפתחו. מכל הכיוונים צעדו כעשרים חתולים, הולכים על שתיים, לבושים בבגדי מלכות יפהפיים. הם נשאו מגשים עם ליקרים, עוגות וכל המעדנים הכי טעימים, והתקרבו למלך כדי להגיש לו את המטעמים.

כשהחתולים המאולפים התקרבו, רבי יהונתן אייבשיץ פתח בשקט את קופסת הטבק. העכבר קפץ החוצה. ברגע אחד, כל החתולים זרקו את המגשים, שפכו את כל הליקרים והעוגות על פניהם ועל בגדי המלכות שלהם, והתחילו לרוץ על ארבע אחרי העכבר.

רבי יהונתן לא היה צריך להגיד להם שום דבר נוסף. הוא רק הראה להם: אתם שואלים מה זה "אתה בחרתנו"? הגויים יכולים להתעדן, יכולים ללמוד נימוסים, אבל זה בדיוק כמו חתולים שמאלפים אותם. **כמו חתול שהוא רואה את העכבר, כך הם שוכחים שהם בני אדם, שהם נבראו בצלם אלוקים.**

ראינו זאת אצל הנאצים, שהיו האומה הכי "עדינה" והכי "מאולפת" מבחינה תרבותית, אך הם עשו את הפשעים הכי נוראים. בשנת 1934, עורכי דין שלהם אפילו הגישו בקשה להוציא את המילה "אדם" מהמילון. הם החליטו שאין אדם, הכל חיות, "איש את רעהו חיים בלעו". כששאלו את היטלר ימ"ש איך הוא עושה כך ליהודים, הוא ענה שאצלו היהודים הם כמו צבאים שמותר לאכול. זוהי תרבות שאין בה פנימיות של צלם אלוקים, בניגוד לנשמה היהודית שהיא נצחית וקדושה.

חלק 3 מתוך 3 – שיעור מס' 2072

→ חלק קודם

כל החלקים: חלק 1 | חלק 2 | **חלק 3** (נוכחי)

קראו עוד

- תפילה נפלאה לזכות לטעום טעם גן עדן בעולם הזה
- כל מראות הקודש מיארכייט רבי נחמן עם הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

מאמר

9

סוד ההתפארות: לצאת מעבדות ולגלות את רזי הבריאה

עורך ראשי · ט"ו בתשרי תשפ"ז

מישראל. כאשר אדם מכבד את אביו ואמו, ומכבד כל יהודי ויהודי, מגלים לו את כל הסודות בעולם.

"אומר תנא דבי אליהו: לא יהיה סוד שלא יגלו לו. וכשאדם מכבד כל יהודי ויהודי, יגלו לו למה אריה זה אריה, ולמה יתוש זה יתוש, ולמה העשבים והאילנות נבראו כך."

כל יהודי מושל על חלק מן העולם ומחיה אותו – יש יהודי שמחיה את האריות, יש יהודי שמחיה יתושים, ויש שמחיה עשבים ואילנות. ברגע שאתה מגלה את ההתפארות והיופי שיש ביהודי מסוים, מגלים לך את הסוד של אותו חלק בבריאה שהוא ממונה עליו. כפי ההתפארות שהאדם מוצא בכל יהודי ויהודי, כך מגלים לו את כל הסודות שיש בכל פרטי הבריאה.

איך הצדיק הגיע לכל הדרגות העצומות שלו? לא רק בגלל שהוא היה הכי גאון והכי צדיק, אלא בגלל שהוא גילה שצריכים למצוא את ההתפארות בכל יהודי ויהודי. זהו המפתח לכל המדרגות ולכל העליות – המפתח ללמוד גמרא, רש"י, תוספות וראשונים.

לצאת מעבדות רוחנית לחירות אמיתית

כאשר אדם לא רואה את הטוב, הוא נמצא בעבדות. רבי נחמן אומר שעבדות זה ביזוי אנשים, פגם האמונה, ומחשבות של שטויות. אדם כזה מסתובב סביב עצמו כל השנה כמו סביבון. "מה אתה סביבון? תלך ישר! הראש הולך ככה וככה, מה זה? זו עבדות! תאמין בקדוש ברוך הוא ולא תירא יותר משום דבר."

ברגע שאדם יוצא מכל סוגי העבדות, שום דבר חיצוני לא מבלבל אותו. הוא מפסיק לקטרג ולהקפיד על אחרים. בשביל מה לדבר לשון הרע ולהפיל נשמות? ברגע שאדם יראה רק את ההתפארויות בכל יהודי, יגלו לו את כל הסודות בעולם.

שיעור מס' 2072 | (מס' 106) - כ"א כסלו ואור לכ"ד כסלו תשנ"ב

רבי נחמן מברסלב מלמד כי הדרך להשיג את סודות הבריאה ולצאת מעבדות רוחנית היא על ידי מציאת ה"התפארות" והנקודות הטובות בכל יהודי. במקום ליפול לייאוש או לדבר לשון הרע, עלינו לשמוח בעצם בריאתנו ולתת לצדיק לסלול עבורנו דרך בתוך יערות הנפש.

גרוע מיתוש או נזר הבריאה?

למה השם ברא אריה או יתוש בעולם? לפעמים אדם מתבונן בעצמו ועלול לחשוב: "אני הכי נמוך בעולם, אני בסך הכל גרוע מיתוש. היתוש אמנם מוצץ דם, אבל זו הפרנסה שלו, אין לו ברירה, אין לו אוכל או בסקוויטים. אבל אני? יש לי אוכל, יש לי לשתות, ברוך השם. אז למה אני סתם 'מוצץ דם' לאנשים ומדבר עליהם לשון הרע?"

אם אדם באמת מרגיש שהוא גרוע מיתוש, איך הוא יכול לשמוח? מרוב ייאוש הוא כבר לא ירצה לחזור הביתה. על כך משיב רבי נחמן מברסלב: השמחה האמיתית של האדם צריכה להיות מעצם זה שהשם הוציא אותו מאין ליש. הרי הקדוש ברוך הוא ברא אותי! אם אני חס ושלום מקטרג על הבריאה, אפילו על הבריאה של עצמי, ושואל "למה בראו אותי?", אני בעצם מקטרג על השם יתברך.

השם החליט לברוא אותי, וזו צריכה להיות השמחה הגדולה ביותר, שעליה צריך לשמוח ולרקוד יום ולילה. במקום לדבר על פלוני ואלמוני, יש לנו כל כך הרבה על מה לשמוח ולהודות.

סוד ההתפארות שבכל יהודי

בתורה י"ז (ליקוטי מוהר"ן), מסביר הרבי שצריך ליפול על האדם פחד נורא מזאת ההתפארות שהשם יתברך מתפאר בכל אחד ואחד

קראו עוד

- רבי נחמן: סוד ההתפארות ואיך למצוא את הטוב בכל יהודי
- הנסיעה לאומן: סוד חכמת הצדיק ופנימיות הנשמה היהודית
- רבי נחמן: סוד היין ההונגרי ועוצם גדולתו של צדיק האמת

רבי נחמן, שהיה נין של הבעל שם טוב ונשמה כה זכה וטהורה שירדה מהעולמות העליונים, גילה לנו שכל ההגעה למדרגות הגבוהות ביותר היא רק על ידי עבודות פשוטות. הוא אמר: "אני סללתי לפניכם את הדרך, סללתי לכם את הכבישים".

חלק 2 מתוך 3 – שיעור מס' 2072

מאמר

10

רבי נחמן: סוד ההתפארות ואיך למצוא את הטוב בכל יהודי

עורך ראשי · ט"ו בתשרי תשפ"ז

שיעור מס' 2072 | (מס' 106) - כ"א כסלו ואור לכ"ד כסלו תשנ"ב

על פי תורתו של רבי נחמן מברסלב, כל יהודי הוא לבוש ופאר של מלך מלכי המלכים. כאשר אנו מוצאים את נקודות ההתפארות בכל אדם, אנו בונים את התפילין של הקב"ה, זוכים לקבל בזיונות באהבה, ובוראים לב חדש אפילו לרחוקים ביותר.

הפסוק אומר:

"מִשְׁכֵּיל עַל דָּבָר יִמְצָא טוֹב וּבֹטֵחַ בֶּה' אֲשֶׁרִיו" (משלי טז, כ).

לכאורה, הפשט הוא שאדם צריך לבדוק כל דבר בשכלו באלף בדיקות וזהירויות. אך ה"פלא יועץ" מסביר את הפסוק בדיוק הפוך: "משכיל על דבר" פירושו שהוא אינו שם את השכל שלו בשום דבר גשמי. לא מעניין אותו שום עניין של העולם הזה. על ידי שהוא בוטח בה', הוא לא מכניס את ראשו לשום דאגה גשמית, וזהו "ובוטח בה' אשריו".

לצאת מההרגלים ולהתחיל מחדש

האור של חנוכה מסמל התחלה של דבר חדש לגמרי. ה"שפת אמת" מסביר את המושג "עד שתכלה רגל מן השוק" – עד שתכלה הרגילות. לאדם יש הרגלים; הוא יכול לחיות מאה ועשרים שנה עם אותו הרגל שרכש עד גיל עשרים, בלי שום התחדשות. אומרים לו: "אדוני, מה שעשית בגיל שמונה עשרה, אתה עושה בגיל מאה ועשרים!".

אך העבודה האמיתית היא לעשות בכל יום עבודה חדשה: להתעמק יותר בתורה, להתעמק יותר בפסוקים ובתפילת שמונה עשרה, ולעזוב את ענייני העולם הזה. מדוע קראו ל"יהודי הקדוש" מפשיסחא בשם זה? משום שאצלו כל יום, כל שניה וכל אלפית שניה, הייתה התחדשות עצומה, עד שההבדל בין עבודתו אתמול לעבודתו היום היה כמו ההבדל בין גוי ליהודי. זהו החינוך החדש – האור שהולך ומוסיף בכל יום.

כל יהודי הוא לבוש של המלך

רבי נתן מסביר בהלכות הודאה שהאור של חנוכה הוא אור ההתפארות. כפי שמבאר רבי נחמן בתורה י"ז (ליקוטי מוהר"ן ח"א), **מי שרואה את ההתפארות בכל יהודי ויהודי, מגלים לו את כל הסודות של היראה והאהבה.**

כל יהודי הוא לבוש של המלך, כתר של המלך. למלך יש שישים ריבוא כתרים, וכפי שאומר המדרש, כל אבן טובה שאתה מוצא – תשים בכתר של המלך. העבודה שלנו היא ללמד זכות על כל יהודי, לקחת אותו ולשים אותו ככתר על הראש.

לקבל בזיונות באהבה: יהלומים בחלון

רבי נחמן מלמד שעל ידי דמימה ושתיקה זוכים לכתר. בדרך כלל, כשאדם סופג ביזיון, הוא מקפיד ונעלב. אבל על מה אתה נעלב? מי ביזה אותך? אמרו לך את האמת! אמרו לך שאתה לא צדיק, שאין לך שמירת עיניים, שאתה רחוק. מה אתה רוצה, שיתנו לך נשיקה על כך שאתה הולך עם עיניים פתוחות? תהיה מודה על האמת!

רבי אברהם בן רב נחמן מסביר שזה כלל לא נקרא ביזיון, אלא הודאה על האמת. אדם שעושה לך טובה כזו ואומר לך את האמת, מעלה אותך במדרגות עצומות ומכניס אותך להיכלות עליונים.

הדבר דומה לאדם שבאים וזורקים לו שק של מיליון יהלומים. הוא לא מבין בזה וצועק: "עזוב אותי, אלו סתם זכויות ואבנים!". החבר הטוב לוקח את היהלומים וזורק לו אותם דרך החלון, ושובר לו את החלונות. ההוא מגיש נגדו תביעה בבית משפט על עשרים אלף שקל נזק לחלונות. בא אליו אדם חכם ואומר לו: "קיבלת פה מיליארד דולר! מה אתה מתעסק בתביעות? תשלח לו מתנה יפה!".

אם אדם היה יודע איזה מתנות ויהלומים זורקים לו דרך הבזיונות, הוא היה מנשק את האנשים האלה וקונה להם מתנות באלפי דולרים.

שריטה מהבגד של המלך

צריך לדעת שכלל לא מבזים אותך, אלו רק דמיונות. עליך לדון את כולם לכף זכות, אפילו את החולקים עליך. הרי כל יהודי הוא מלבוש של המלך. הקב"ה מלבוש בשישים ריבוא מלבושים.

אם יהודי פגע בך, זה כמו שלקחת מלבוש של המלך, והיה שם כפתור או סיכה ששרטו אותך. האם בגלל שריטה קטנה תיקח את הבגד של המלך ותקרע אותו? הרי זה הבגד של המלך! תן למלך כבוד. כל שבח שמוצאים ביהודי, מלבישים בו את המלך בבגדי התפארות.

התפילין של הקדוש ברוך הוא

בתורה י"ז מבואר שההתפארות של ישראל היא בחינת התפילין של הקב"ה, כפי שכתוב:

"וְיָמִי כְעֵמֶךְ. יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאַרְצָךְ" (דברי הימים א יז, כא).

בתפילין הללו יש שישים ריבוא אותיות, כנגד נשמות ישראל. אם אני פוסל יהודי, אני כאילו לוקח אות בתפילין של הקב"ה, עושה בה חתך קטן ופוסל אותה. אסור ששום אדם תיפגם. כשאנו מוצאים טוב בכל יהודי, אנו בונים את התפילין של הקב"ה, מכתירים אותו, ונותנים עוז לישראל.

לברוא לב מחדש על ידי התפילה

ישנם אנשים, אפיקורסים, שמדברים נגד ה' יתברך. מאיפה זה נובע? רבי נחמן מסביר שפשוט אין להם לב. על ידי מחשבות רעות הלב שלהם נשרף ונסתם. זה כמו המשל על השועל שאכל את הלב של החמור, וכשהאריה חיפש את הלב, אמר לו השועל: "אם היה לו לב, הוא לא היה מתחצף למלך". כך גם האפיקורסים – אם היה להם לב, הם לא היו מתנגדים למלך מלכי המלכים.

אז מה העצה? איך מתקנים אותם? לא על ידי מכות או ויכוחים. **רבי נחמן אומר שאם אדם יושב בחדר סגור ומתפלל בכוונה, מילה במילה ואות באות, הוא בורא לב חדש לאותם רחוקים.** ככל שתתפלל יותר בכוונה, כך תברא להם לבבות, והם יחזרו בתשובה מעצמם.

כאשר אנו מפארים את המלך על ידי מציאת ההתפארות בכל יהודי, אנו עושים "יום הולדת" למלך – יום גינוסא דמלכא. המלכות מתגדלת, נופלת יראה נוראה על כל העולם ואפילו על המלאכים, ומי שזוכה לכך, יגלו לו משמייים את כל הסודות שבעולם.

חלק 1 מתוך 3 – שיעור מס' 2072

כל החלקים: **חלק 1** (נוכחי) | חלק 2 | חלק 3

קראו עוד

- סוד ההתפארות: לצאת מעבדות ולגלות את רזי הבריאה
- הנסיעה לאומן: סוד חכמת הצדיק ופנימיות הנשמה היהודית
- רבי נחמן: סוד היין ההונגרי ועוצם גדולתו של צדיק האמת

מאמר

11

הילולת רבי נחמן: מסוד המלאך בזק ועד לכוחה של שירת התורה

עורך ראשי: י"ג בִּתְּשָׁרִי תשפ"ז

בשיעור שנמסר ביארצייט של רבי נחמן מברסלב, חושף הרב את סוד המלאך 'בזק' האוסף את התורה והריקודים של הלילה. הרב מסביר כיצד קבלת עול תורה מולידה שירה אמיתית, כפי ששרו הפרות שנשאו את ארון הברית, ומדגיש את החובה להוריד את האורות הגבוהים של החג אל תוך חיי המעשה ועולם העשייה.

ישנו רקיע שאליו עולות כל התפילות, והוא נקרא "בזק", רקיע הנמצא מעל בחינת חתן וכלה. לשם מגיעות כל התפילות, והמלאך בזק השולט על הרקיע הזה, מתקן אותן. המלאך בזק נוצר מאותו ניצוץ שיוצא מן החרס ששוברים בשעת האירוסין, המרמז על הפרוכת שסוככת על החתן והכלה. הוא אוסף את כל התפילות של כלל ישראל, וממתין עד שסיימו להתפלל, ואז מעביר אותן למלאך סנדלפון שמסדר אותן.

המלאך בזק אוסף לא רק תפילות, אלא את כל מילי דאורייתא. כל התורה שאדם לומד במשך הלילה, הריקודים, השירים והמחולות - הכל הולך למלאך בזק. הוא אוסף את האותיות והמילים, שומר אותן ברקיע, וביום מעביר אותן לסנדלפון. כפי שמסביר רבינו (ליקוטי מוהר"ן, תורה רס"ה), הדבר מכונן כנגד חמש פעמים "רצוא ושוב" וחמישה פרצופים.

הוכחת הלימוד: שירת הזמירות

רבינו מסביר (ליקוטי מוהר"ן תנינא, תורה ל"א) שעל ידי הנגינה ניכר אם האדם כשר וקיבל עליו עול תורה. אם רואים שאדם שר בשבת את הזמירות, זו הוכחה שהוא למד תורה כל השבוע. לעומת זאת, אם הוא רק מסתובב, הולך ולא מסוגל לשיר, סימן שהוא לא לומד. תורה היא שירה.

אחרי הימים הנוראים, הטיסות לאומן והטרחות, לוקח זמן להתאושש. לעיתים רק בט"ו בשבט מתחילים לחזור ללימודים בכולל, ומיד מגיע פורים ושוב שוכחים הכל. לכן יש לנצל כל חודש ולקבל עול תורה ברצינות. היארצייט של רבינו הוא מקור השירה, היכל הניגון, כי רבינו הוא כולו שירה וניגון. אבל אי אפשר לשיר אם לא למדו תורה. אם האבא לא לומד ולא שר, הילד רואה זאת, יוצא החוצה, מתחיל לזרוק אבנים, ובסוף חלילה יזרוק אבנים גם על אביו. לכן אדם צריך להכין את עצמו לנגן ולשיר עם ילדיו, כדי שהבת תרגיש את הגן עדן ותלך בצניעות מתוך אותה תחושה עילאית.

שירת הפרות וסוד שבע הכבשות

כאשר אדם מקבל עליו עול תורה, השירה פורצת ממנו מאליה. הגמרא (ערכין יא.) אומרת:

"ובכתף ישאו - אין ישאו אלא שירה".

במדרש רבה מובא שמשה רבינו טרח ויגע רבות עד שלימד את הלויים ואת עם ישראל את שירת "אז ישיר". לעומת זאת, אצל הפרות שנשאו את ארון הברית, ברגע ששמו עליהן את הארון - הן מיד אמרו שירה. כשיש תורה, הכל זורם לבד. הפרנסה מגיעה, הדלתות נפתחות, רק צריך לקבל עול תורה. הפרות הלכו עם הגב עד בית שמש, פנים אל פנים מול הארון, ואמרו שירה. איזו שירה הן אמרו? יש אומרים שאמרו את שירת הים, יש אומרים שאמרו "הודו לה' קראו בשמו", ויש אומרים ששרו "שירו לה' שיר חדש" או "ה' מלך ירגזו עמים". דעה נוספת אומרת שהן חיברו שירה חדשה לגמרי שלא כתובה בשום ספר: "רוני רוני השיטה, התנופפי ברוב הדרך...".

סוד עצום טמון באותו ארון ובאותה קדושה. בפרשת וירא מסופר על שבע הכבשות שנתן אברהם לאבימלך. בכבשות אלו היו מעוברים שורשי נשמותיהם של שבעה צדיקים (שאלו ושלושת בניו, חפני, פנחס ושמשון) והן היו השורש לשבעה בתי מקדש (גלגל, שילה, נוב, משכן במדבר, גבעון ושני בתי המקדש). כאשר הארון הגיע לפלשתיים, דגון אלוהיהם נפל והתרסק על המפתן במקום להכיר בכוחו של הארון, הפלשתיים ייחסו את הכוח למפתן עצמו, ועד ימי צפניה הנביא היו "הדולקים על המפתן" - עובדים עבודה זרה למפתן הדלת. ברגע שאדם לא מאמין בה', אפילו המפתן הופך עבורו לעבודה זרה.

לחזור מהחלל אל עולם העשייה

בעלי תשובה נמשלו לערבי נחל; הם עפים למעלה ממהירות האור, בבחינת ה"א ראשונה, אבל עלולים לכמוש מהר אם לא יורידו את האורות לכלים. ביארצייט של רבינו אנחנו מדברים על עולמות עליונים, על "עתיקא", טסים לחלל ומתחזקים בבחינת "רצוא". אבל חובה עלינו לזכור את ה"שוב" - לחזור לאטמוספירה של כדור הארץ, לעולם העשייה.

היארצייט יסתיים, חול המועד ושמחת תורה ייגמרו, וכל אחד יצטרך להתמודד לבד. העיקר הוא חיי המעשה. עולם העשייה הוא העיקר: שלום בית עם האישה, סבלנות, לא להיות אלים גם כשמרגיזים אותך. ההתמודדות של כל שנייה וכל רגע היא שקובעת.

עכשיו יורדים אורות גדולים, ועלינו להחזיר אותם לתוך צמצומים, לתוך כלים, אותיות, תפילה ושירה. כפי שאדם מקבל עליו עול תורה וילמד ברצינות, כך הכל ייפתח לו. השירה והניגון יאירו

הילדים יהיו מחונכים ויתקבלו לתלמודי התורה, וכל הבעיות ייפתרו מאליהן בזכות רבינו הקדוש והנורא, ויבנה בית המקדש במהרה בימינו כהרף עין, אמן.

שיעור מס' 420

קראו עוד

- כל מראות הקודש מיארצייט רבי נחמן עם הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א
- קריאת קודש להשתתף בסוכת המחאה בצלמון בהילולה של רבינו הקדוש
- סוד הריקודים והשמחה: תיקון הברית והמתקת הדינים בחג הסוכות

סוכות: סוד גלות השכינה והחזרת עשרת הדיברות הביתה

עורך ראשי · י"ג בְּתִשְׁרִי תשפ"ז

מאמר

12

האות יו"ד. מאז חטא אדם הראשון נפלנו לתוך עולם של שדים ורוחות, וכדי לתקן זאת עלינו להחזיר את האות יו"ד למקומה. מתן עשרת הדיברות נועד בדיוק למטרה זו – להחזיר את האות יו"ד לשם שדי.

שרי אימנו הייתה צריכה לתקן ולהחזיר את האות יו"ד. כאשר הקב"ה שינה את שמה לשרה, הוא הוסיף לה את האות ה' אך החסיר ממנה את האות יו"ד. אם שרה הייתה זוכה לקבל את האות ה' מבלי לאבד את היו"ד, שמה היה "ישרה". המילה "ישרה" היא בגימטריה "יצחק ורבקה", וכן בגימטריה "ואתחנן", "שירה" והמילה תפילה. שרה כוללת בתוכה את יצחק ורבקה, אך ברגע שהיא אמרה לאברהם "חֲמִסִּי עָלַיךְ", היא איבדה את האות יו"ד.

המאבק להחזרת עשרת הדיברות

הקב"ה נתן לנו את עשרת הדיברות כדי להחזיר את האות יו"ד לשרה, כדי שתהיה בבחינת "ישרה". זהו הסוד מאחורי דברי שמשון הגיבור שביקש: "כִּי הִיא יִשְׂרָה בְּעֵינַי". עצם הבקשה לבחינת "ישרה" הייתה נכונה, אך ברגע שהוא הוסיף את המילה "בְּעֵינַי", הוא איבד את החן.

זו הייתה מטרתם של עשרת המרגלים – הם נשלחו כדי לתקן את חטא העגל ולהחזיר את האות יו"ד. משה רבנו קיווה שעל ידי עשרת המרגלים תחזור האות יו"ד למקומה. אך המרגלים אמרו "כִּי חָזַק הוּא מִמֶּנּוּ", כי הם ראו שהאות יו"ד נמצאת בשמיים וטענו שאי אפשר להוריד ולגאול אותה.

שיעור מס' 2054 | פורים תשמ"ז / פר' כי תשא

תשמ"ז

האר"י הקדוש מסביר שעיקר עבודת השם מתחילה בבכייה על גלות השכינה ועל מצבו של עם ישראל. המאמר חושף כיצד החטאים גרמו לנפילת האות יו"ד, וכיצד אנו מתקנים זאת בחיי היום-יום, במיוחד דרך שמירה על שלום בית והערכת האיש, כפי שלימד רבי עקיבא.

האר"י הקדוש מסביר את הפסוק:

"ה' מִקְרוֹם יִשְׂאָג וּמִמַּעַן קִדְּשׁוּ יִתֵּן קוֹלוֹ יִשְׂאָג יִשְׂאָג עַל נֹהוּ" (ירמיהו כ"ה, ל').

אם אדם לא מסוגל לשבת בפניה ולבכות על גלות השכינה, לבכות על כך שאין לנו בית מקדש ושעם ישראל שרוי בצרות – עבודתו חסרה. עם ישראל מחללים שבת, לא קמים לתיקון חצות, וכמה עלינו לבכות על כך! גם אם נניח שישנם רבבות יהודים שקמים לחצות, מה עושים עם עוד חמישה עשר מיליון יהודים? **אדם צריך לבכות על כל אותם מיליוני יהודים, כי אם היו קמים עוד כמה יהודים לחצות – כבר הייתה באה הגאולה.**

סוד האות יו"ד ונפילת השכינה

כאשר רחל אימנו, שהיא בחינת השכינה, נופלת למטה מתחת לשמיים ואינה במקומה, זהו סוד הפגם בשם שדי, שחסרה בו

העבודה שלנו כיום היא להחזיר את עשרת הדיברות ואת האותיות שפרחו. איך עושים זאת בפועל? דרך קיום הדיברות בחיי היום-יום, ובמיוחד בתוך הבית.

בעשרת הדיברות כתוב "לא תִרְצֹחַ" ו"לא תִּגְנוֹב". אדם יכול לחשוב שהוא רחוק מאיסורים אלו, אך כשהוא בא הביתה וכועס על אשתו או מקפיד עליה – הוא עובר על "לא תִרְצֹחַ". כשאשתו טורחת ועובדת עבורו, והוא אינו מעריך זאת ולוקח הכל כמובן מאליו – הוא עובר על "לא תִּגְנוֹב".

במקום לכעוס, אדם צריך לומר לאשתו שהכל בזכותה, בדיוק כפי שנהג רבי עקיבא. כאשר רבי עקיבא חזר הביתה עם עשרים וארבעה אלף תלמידיו, הוא אמר להם:

"שלי ושלכם – שלה הוא!"

מאמר

13

סוכות: סוד הסוכה של הבעל שם טוב והאור המקיף

עורך ראשי: י"ג בִּתְנֻשְׁתֵּי תשפ"ז

שיעור מס' 2054 | פורים תשמ"ז / פר' כי תשא

תשמ"ז

כאשר אדם מרגיש שבור ואינו מסוגל לפתוח את פיו, עליו להתחיל לומר את המילים לאט לאט, עד שיזכה להארה עליונה. מתוך השגה זו פעל הבעל שם טוב כשהקים סוכה מלאה בפקפוקים הלכתיים, במטרה להמשיך אור וחסד לכל הסוכות הפסולות שבעולם ולפתוח את שערי השמים.

אדם מתאמץ לקום לחצות הלילה, אך הוא מרגיש שבור. הוא מתאמץ לשעת התבודדות, והוא שבור. הוא רוצה לעמוד מול בוראו בכוח, בקול רם ובכוונה, אך הוא מרגיש מרוסק. כפי שמביא ה'מאור עיניים' על דברי הגמרא שרבי יוסי נכנס לחורבה, לפעמים אדם מגיע למצב שהוא פשוט לא יכול לפתוח את הפה.

רבי עקיבא זכה לעלות בסולמות של זהב משום שידע להעריך את אשתו. הוא אמר לה: "אשתי, הכל בזכותך! זה שאני לומד תורה – זה בזכותך. זה שהבנתי את השיעור – זה בזכותך. אם לא הייתה לי אשת חיל, לא הייתי יכול לשמוע אפילו שיעור אחד". כשיש לאדם אשת חיל, הוא יכול לזכות לתורה, ועליו לדעת ולהכיר שהכל בזכותה. כך אנו מתקנים את הפגמים, מחזירים את האות יו"ד למקומה, וזוכים להקים את השכינה מעפרה.

חלק 2 מתוך 2 – שיעור מס' 2054

→ חלק קודם

כל החלקים: חלק 1 | חלק 2 (נוכחי)

קראו עוד

- סוכות: סוד הסוכה של הבעל שם טוב והאור המקיף
- הנסיעה לאומן: סוד חכמת הצדיק ופנימיות הנשמה היהודית
- סוכות: סוד הניגון והריקוד שמביא לכלות הנפש

מה תעשה כשאתה קם בבוקר ואינך מסוגל לדבר? תגיד פסוק אחד, לאט לאט. תתחיל מ"מה טובו אוהליך יעקב". מילה במילה. כששאלנו את הרב לוי יצחק בנדר מתי אומרים "מה טובו", הוא סיפר שהמנהג באוקראינה היה לומר זאת בדרך לבית הכנסת, ואילו בתוך בית הכנסת התחילו מ"אדון עולם". אבל אדם יכול להתחיל מ"מה טובו", לאט לאט. תגיד מילה במילה, גם אם זה ייקח שעותיים, שלוש או ארבע שעות. מה יכול להיות? מה יקרה?

תגיד לאט לאט, מילה במילה, ואליהו הנביא יעזור לך. כך אומר ה'מאור עיניים'. אדם שמתחיל כך, מגלה פתאום שארבע שעות הן מעט מדי עבורו. אליהו הנביא מתחיל להלהיב אותו, נותן לו כאלה דיבורים, כזו התלהבות וחיות, עד שהוא מרגיש שהוא בכלל לא פותח את הפה בעצמו, אלא המילים מאירות מאליהן.

לפעול מתוך רוח הקודש

כשאדם זוכה להארה כזו, הוא מתחבר לדעת עליונה. הגמרא דנה בשאלה האם מגילת אסתר "מטמאת את הידיים", כלומר האם יש 20

הפתק הזה משמים אישר שהסוכה כשרה למרות כל השאלות. הפתק נשאר בירושה אצל נכדו, בעל ה'דגל מחנה אפרים', שהיה מניח אותו מתחת לראשם של חולים והם היו מתרפאים. הוא השתמש בו במשך שנתיים, עד שיום אחד גילו לו משמים שלא רצו שינהיג הנהגות על ידי פתקים, והפתק נעלם.

להמשיך אור לכל הסוכות שבעולם

מדוע באמת עשה הבעל שם טוב סוכה עם כל כך הרבה שאלות ופקפוקים? מטעמים גדולים וגבוהים הכמוסים עמו.

הבעל שם טוב גילה שעל ידי מצוות הסוכה צריכים להמשיך את החסדים והאורות לכל המדרגות, אפילו לנמוכות ביותר. ישנם אנשים בעולם שעושים סוכות עם כל מיני שאלות, שמים שמיכות, לא מניחים מספיק סכך, ועושים טעויות. **הבעל שם טוב רצה לתקן את כל הסוכות שבעולם, ולהמשיך אור לכל סוכה וסוכה, כדי שלא יהיה שום מסך מבדיל בין ישראל לאבינו שבשמים.**

סוד נוסף היה טמון בכך: **ככל שיש יותר אוויר בסכך, האדם עומד ממש מול שערי שמים.** בחג הסוכות שערי השמים פתוחים, וככל שרואים יותר את הכוכבים דרך הסכך ויש יותר אוויר, כך נכנס יותר "אור מקיף", ואין שום מסך המבדיל בין האדם לבין אלוהים.

חלק 1 מתוך 2 – שיעור מס' 2054

כל החלקים: **חלק 1** (נוכחי) | חלק 2

לה קדושת כתבי הקודש שניתנו להיכתב. חכמים טענו שאי אפשר לפסוק הלכה על פי נבואה, אך אסתר התווכחה עמהם.

"אסתר סוף כל הניסים... ניתנה לכתוב קאמרינן"

אסתר ידעה ברוח הקודש, על פי נבואה, שחייבים לכתוב את המגילה לדורות. היא פעלה מתוך השגה עליונה וראייה רוחנית רחבה, מעבר למה שנראה על פני השטח.

הסוכה הפסולה של הבעל שם טוב

בדומה לאותה השגה עליונה של אסתר, מובא בשם הבעל שם טוב הקדוש (וכך נהג גם רבי צבי אריה מאליק), שהיה בונה לחג הסוכות סוכה מיוחדת – סוכה שיש בה את כל השאלות והפקפוקים ההלכתיים האפשריים.

כאשר הבעל שם טוב עבר לגור במז'בוז', היו שם רבנים גדולים ומתנגדים. כשהם ראו את הסוכה שלו, הם נזעקו וטענו שהיא פסולה. היה בה אוויר בין סכך לסכך, דופן עקומה, וכל מיני ספקות. הם אמרו לו: "ריבונו של עולם, הסוכה אינה כשרה! תראה, פה יש שאלה, ופה יש שאלה". הבעל שם טוב עשה זאת בכוונה, בצורה שתעורר כמה שיותר שאלות, ממש על הגבול המדויק של ההלכה – רווח בסכך שהוא פחות משלושה טפחים, חמתה מרובה מצילתה, ועוד.

לאחר שהתווכחו איתו, הניח הבעל שם טוב את ראשו על ידו ושהה כך למספר רגעים. פתאום, כשהרים את ראשו, ראו שיש לו פתק ביד, חתיכת קלף שעליה היה כתוב:

14 חג

תפילה לזכות בכל שמחת תורה לרקד ללא הפסק רגע ושניה ועל ידי זה לדרס את ראש הנחש

עורך ראשי: י"ט באדר תשפ"ו

רקודין של שמחת תורה

רבונו של עולם כל יכול, זכני בליל שמחת תורה, וביום שמחת תורה, ובמוצאי שמחת תורה, לרקודין של 36 שעות ללא הפסק של רגע ושניה, ועל ידי זה נזכה לתקון העקביים, כמו שנאמר "והיה עקב תשמעון, ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד", שרק על ידי שירה ורקודין, זוכין לשמירת הברית, ושה' ישמר לך את הברית ואת החסד, כי רק על ידי הרקודין נכללין עקבי לאה בכתר דרחל, גמטריא ערך ערך, כי על ידי הקפצת העקביים, זוכין

לדרוס את ראש הנחש, שהוא ראש הערד, ראש כל הערודים, שנבראו מעצמותיהם של בלעם ובלק, שהם היו וגם עכשיו שרשי כל הקליפות, וכל הנחשים וכל הערודים, שהם גמטריא רחל לאה, שרק על ידי רקודין מתחברין עקבי לאה עם כתר רחל, ואז נכלין כל הערודים, וכל הנחשים וכל הערפים, ששורפין את גופו ונשמתו של האדם. כמו רבי שמעון בן אלעזר שהגיע ממגדל עדר לגמטריא רחל ולאה, שזכה לבחינה של רחל נכללת בלאה, וכתר דרחל נהפך לנעל דלאה, שעל זה נאמר "על אדום אשליך נעלי", ולא נאמר חרבי אלא חניתי.

לזכות בכל שמחת תורה לרקד ללא הפסק רגע ושננה ועל ידי זה
לדרס את ראש הנחש ולכלות את כל הערודים והשרפים ששורפין
את גופו של האדם

שיעור

15

ליל הילולת רבינו תשפ"ז – מורנו הרב ברלנד שליט"א בשיעור בביתו ועל המרפסת מול אלפים עד אור הבוקר

עורך ראשי · י"ח בתשרי תשפ"ז

הרחובות שמתחת לביתו. כל הלילה, עד אור הבוקר, עמד מורנו הרב על המרפסת מול הקהל העצום: הדליק נרות, רקד עם נכדיו, ושר יחד עם האלפים שרקדו ברחובות שלמטה. מעמד שקשה לתאר במילים.

בליל י"ח בתשרי תשפ"ז, ליל הילולת רבינו נחמן מברסלב זיע"א, זכו אלפים לשהות במחיצת מורנו הגה"צ רבי אליעזר ברלנד שליט"א לילה שלם. תחילה מסר מורנו הרב שיעור פרטי בביתו דרך הטלפון, ומשם יצא אל אלפי החוגגים שמילאו את

"היום זה היום הכי גדול בשנה": השיעור בבית מורנו הרב

ומיד תיאר מורנו הרב את גודל השעה: "היום זה הרגע של גילוי השכינה, שמשיח מגיע... עולים אבוקות של אור, של לפידים, מרימים אותם באוויר, ואז יתגלה דוד המלך, והוא יהיה באמצע."

מורנו הרב בשיעור הפרטי בביתו, בליל י"ח בתשרי

עוד לפני המעמד המרכזי ישב מורנו הרב בחדרו, עטוף בטלית ומוקף בספרים, ומסר דרך הטלפון שיעור פרטי לתלמידי הרב אופיר מנתיבות. את השיעור פתח בדברים שהעמידו את כל הלילה על מקומו:

"היום זה היום הכי גדול בשנה, [יומא דהילולא] של רבנו."

יבש גלעד: "הם לא ויתרו בשום אופן"

מהחומה של בית שאן, אמר, "הם לא ויתרו בשום אופן." ומשם עבר לי"ח בתשרי, יום שבו נקבר רבינו, ולעשרת הדיברות שעל ארון הברית, תחת כנפי הכרובים.

מורנו הרב דיבר על שאול המלך, "בחיר ה'", שנלחם ראשון בפלשתים והציל את יבש גלעד, ועל אנשי יבש גלעד שזכו להיות "ראשונים לגאולה", כדברי האבן עזרא. "הם הורידו את הגויה שלו

"היום זה יום שמשיח צריך להתגלות"

הוא תיאר את סדר הגאולה: משיח יבוא תחילה לירושלים, אחר כך למגדל עדר ולקבר רחל, "ויקרא לרחל לצאת מהקבר", ומשיח בן דוד ילך למערת המכפלה. ואז יתקעו שש שופרות: "שלוש שופרות לאבות, ושופר למשה רבנו, ולמשיח בן דוד, ומשיח בן יוסף... יתקע שופר גדול, ואז כל העולם ישמע את תקיעת השופר!"

מורנו הרב הביא את נבואת מיכה (מיכה ד, ח): "וְאֵתָהּ מְגִדֵּל עֶדֶר עָפַל בַּת צִיּוֹן עֶדֶיךָ תֵּאֲמָה וּבָאָה הַמִּמָּשְׁלָה הָרִאשׁוֹנָה", וקבע:

"היום זה יום שמשיח צריך להתגלות, כשאנחנו ביארצי"ט."

אלפים ברחובות, ומורנו הרב על המרפסת עד הבוקר

מורנו הרב ליד הנרות שעל המרפסת, מול הקהל העצום והמסך הגדול

הדלקת הנרות לכבוד ההילולא

על המרפסת רקדו עם מורנו הרב נכדיו, בשעה שאלפים רקדו ברחובות שלמטה.

נכדי מורנו הרב רוקדים עמו על המרפסת

ובשעה ארבע לפנות בוקר נטל מורנו הרב את המיקרופון ושר יחד עם הקהל, ואלפי קולות ענו לו מן הרחוב. כך נמשך המעמד עד אור הבוקר.

הקהל שר אל מול המרפסת

אחרי השיעור יצא מורנו הרב אל המרפסת. למטה, ברחובות, עמדו אלפים צפופים: רקדו, שרו, ונשאו את עיניהם אל המרפסת. הגברים מילאו את רחוב עידו הנביא, והנשים את רחוב החומה השלישית. בשני הרחובות, שנסגרו לתנועה באותן שעות, הוצבו מסכי ענק, ודברי התורה והשירה של הצדיק נשמעו בכל רחבי עיר הקודש ירושלים. ממש כעין גילוי משיח.

האלפים ברחוב, ומסך הענק שמציג את מורנו הרב על המרפסת

אלפים ברחוב שמתחת לבית מורנו הרב

בשעות הלילה הדליק מורנו הרב נרות לכבוד ההילולא ליד שולחנו שעל המרפסת, אל מול הקהל העצום.

ביום ההילולא

זכות רבינו הקדוש תגן עלינו ועל כל ישראל, ונזכה לגאולה השלמה בימינו, אמן.

ביום ההילולא עצמו פרסמנו כאן את [שיעורו של מורנו הרב ביארצייט רבינו בשו"ב בנים בשנת תשנ"א](#), על הצדיק האמת שלוקח על עצמו את חטאי הדור, ואת [התפילה ליארצייט רבינו הקדוש והנורא](#) מאת מורנו הרב.

מאמר

16

הילולת רבי נחמן: סודו של הצדיק האמת שלוקח על עצמו את חטאי הדור

עורך ראשי: י"ח בִּתְּשָׁרִי תשפ"ז

תשנ"א - (ברור) "בענין ההתקרבות לצדיק" רש"ה

(מאופיר) - עד חצי צד ב'

הצדיק האמת לוקח על עצמו את היצר הרע והחטאים של כל הדורות כדי לנקות את מוחם של ישראל. מאמרו זה מבאר את כוחם העצום של הצדיקים, את מסירות נפשם בירידתם לעולם, וכיצד דווקא לאחר הסתלקותם הם פועלים ישועות גדולות אף יותר מבחייהם.

האדמו"ר מגור מסביר בפרשת בלק, שהצדיק האמת לוקח על עצמו את כל העבירות של כל הדורות. הוא לוקח את כל היצר הרע, את כל החטאים ואת כל המחשבות. יש לו כוח למשוך מהמוח של האנשים ולרכז אליו את כל היצר הרע של כל הדורות. זה מה שהיה עם רבי זושא ורבי אלימלך מליז'נסק; הבעל דבר בא אליהם ואמר להם: "תראו מה שאני אעשה לכם, כיוון שלקחתם על עצמכם את כל היצר הרע של כל עם ישראל". ענו לו האחים הקדושים: "אתה תעשה את שלך, ואנחנו נעשה את שלנו".

טעותו של זמרי וסודו של שמשון

על פי יסוד זה, מסביר האדמו"ר מגור חידוש עצום על חטאו של זמרי בן סלוא. זמרי היה במתן תורה וראה את ה' פנים בפנים. הוא רצה לעשות את מה שעשו רבי זושא ורבי אלימלך – הוא ראה מה הולך להיות, וביקש: "ריבונו של עולם, תן לי את כל היצר הרע עלי, אני אקח אותו ואנצח אותו". אך כאן הייתה טעותו. זמרי חשב שהוא במדרגת משה רבנו, שבאמת היה לוקח את היצר הרע של כל עם ישראל מכל הדורות.

כל רבי יכול לקחת את היצר הרע של החסידים שלו, אם הם באים אליו, מתבטלים אליו ורוצים את הדרכתו. משמיים נותנים לו כוחות לקחת את היצר הרע שלהם. אם זמרי היה רוצה לקחת רק את היצר הרע של שבט שמעון, הוא היה מצליח. אבל לקחת את היצר הרע של כל עם ישראל – זו כבר הייתה גאווה. רק צדיק אמיתי גמור, שהוא בבחינת משה רבנו, יכול לקחת את היצר הרע של כל עם ישראל עליו.

"וַיְהִי הַמָּתִים אֲשֶׁר הָמִית בְּמוֹתוֹ רַבִּים מֵאֲשֶׁר הָמִית בְּחַיָּיו"

סכנת הנפילה והצלת העדה

זו הייתה הטעות של כל הגדולים שנפלו – הם לקחו על עצמם יותר מדי. האר"י הקדוש מסביר שיוחנן כהן גדול נפל משום שרצה להרים נשמות שלא היו שייכות אליו. הוא רצה לתקן גם את האפיקורסים והמתיוונים, וזה כבר היה בלתי אפשרי עבורו.

אפיקורסות גרועה מרציחה, כי יש בה יישוב הדעת של כפירה, בבחינת "כָּל בְּאֵיָהּ לֹא יִשׁוּבוֹן".

החת"ם סופר מסביר על הפסוק:

"צָדִיק יִלִּין בָּהּ וְעַתָּה מְרַצְחִים"

הסנהדרין זכו לדון לכף זכות, בבחינת "והצילו העדה". רבי עקיבא אמר שאילו היה ראש הסנהדרין, לא היו הורגים אדם מעולם. רבן שמעון בן גמליאל שאל אותו: "עד מתי אתה מרבה שפיכות דמים בישראל?", אך רבי עקיבא לא ענה לו. רבי עקיבא היה צדיק האמת. הוא ידע שאם רוצח היה בא לסנהדרין ורואה אותו, הוא מיד היה חוזר בתשובה שלמה ויושב ללמוד תורה עשרים וארבע שעות ביממה. התורה, כשאמרה "והצילו העדה", התכוונה לצדיק כמו רבי עקיבא, שמי שרואה אותו מיד מתעורר בתשובה.

כוחה של ההילולא: לנקות את הרפש מהמוח

זהו סוד הצדיקים האמיתיים, שהם בחינת נשמת משה. ביום ההילולא והיארצייט שלהם, יש להם כוח עד סוף כל הדורות להוציא אנשים מהיצר הרע שלהם, מהבטלה ומהרפש. רבי נחמן מברסלב אמר: "אני יכול להוציא את הרפש מהמוח". כל עניינו של הצדיק הוא לנקות את המוח מהרפש. זו עבודה שלוקחת עשרות שנים. הצדיק מנקה תא אחר תא במוח, וזה מאמץ אדיר.

לכן, עיקר מה שמכפר לאדם אלו הייסורים. החטאים הם כה נוראים, עד שעיקר התיקון בא דרך הייסורים שאדם עובר. הצדיקים האמיתיים נלחמו כבר את כל המלחמה, והם משאירים לנו רק קצת "שיעורי בית", קצת עבודה עצמית וייסורים קטנים כדי שיהיה לנו חלק בתיקון.

מסירות הנפש של סנגורם של ישראל

כוחם של הצדיקים הוא מעל לכל השגה. מסופר על רבי לוי יצחק מברדיצ'ב שהתיר עגונה על ידי שהוריד משמיים את נשמותיהם של שני עדים מתים שנהרגו על קידוש השם. אחד מהם, למרות שהיה עם הארץ בחייו, התחיל להתפלפל בהלכה עם גדולי הדור, כי מי שנהרג על קידוש השם נכנס מיד להיכל של שר התורה. השני שתק, כי קפץ לאש אחרי הראשון, ולכן היה צריך לשתוק שנה שלמה. מכאן לומדים שכאשר אישה מוסרת נפש וקופצת ראשונה, היא מקבלת מוחין והשגות לפני האיש.

הברדיצ'בר עצמו היה צריך להיפטר ביום ה' באלול. הוא טען לפני הקב"ה כחבר לחבר: "ריבונו של עולם, מה עם הסליחות? מה עם התפילות בראש השנה ויום כיפור? מה עם סוכות? לא חבל לך על זה?". ויתרו לו בשמיים, ומיד לאחר שמחת תורה, באסרו חג (כ"ה בתשרי), בא אליו הס"מ ואמר: "עשינו הסכם, עכשיו תוותר". וכך נסתלק הברדיצ'בר באסרו חג.

רבי נחמן מברסלב סיפר שהוא עצמו היה צריך להסתלק מן העולם שנה קודם לכן. בשמיים שאלו מי מוכן להיות קורבן עבור עם ישראל. רבי נחמן הסכים בתחילה, אך לאחר מכן חזר בו. כשראה זאת הברדיצ'בר, הוא אמר: "אני מוכן להיות הקורבן". וכך, בשנת תק"ע, נסתלק הברדיצ'בר, ורבי נחמן חי שנה נוספת, עד שנת תקע"א. בכל שנה צריך להיות אחד מצדיקי הדור שהולך על קידוש השם כקורבן, ובלי הצדיקים האלה לא הייתה לנו שום תקומה מול היצר הרע והאפיקורסות.

ירידת הצדיק לעולם: רחמנות עצומה

אין לנו שום השגה בצדיקים האלה. הצדיק נמצא בהיכלות של מעלה, הוא בכלל לא נמצא למטה. רבי נחמן אמר בשנת תקס"ט שאין לו שום חשק לחזור לעולם הזה. הוא ראה את כל השידוכים מאדם הראשון ועד סוף כל הדורות, ואמר: "קיבלתי פרנסה להיות שדכן".

כשהצדיק יורד למטה, אלו ייסורים נוראים עבורו. הוא יורד רק מרוב רחמנות עלינו. אין לו שום אחיזה בעולם הזה. **המילה 'צדיק' היא אפס אפסים, זה אלוקות ממש שירדה לעולם ומתמודדת עם היצר הרע של כל אחד ואחד.** הבעל שם טוב ותלמידיו, האר"י ותלמידיו, היו "טוב גמור" – הם היו בהיכלות של מעלה, ורק מצד רחמי הקב"ה הייתה להם איזו הארה שירדה לעולם להלביש את

התורה בלבושים של העולם הזה. לולא ההארה הזו, לא היינו מחזיקים מעמד בדורות הללו.

שנתו של יעקב ועלות השחר

בשעה שהצדיק נפטר, הוא כביכול הולך לישון. על יעקב אבינו נאמר:

"וַיָּשָׁכֶב בְּמָקוֹם הַהוּא"

שואלים המפרשים: הרי יעקב לא ישן ארבע עשרה שנה בבית עבר, אז מדוע פתאום הלך לישון? אלא שהקב"ה אמר לו: "תסתכל קצת מה קורה למטה. אתה רק רואה למעלה, תראה את המלאכים עולים ויורדים, את האנשים שנופלים". בשעה אחת שיעקב הסתכל למטה, הוא הספיק לראות את כל מה שיהיה עד סוף הדורות.

יעקב ירד עד העקביים, עד "עקבתא דמשיחא". הוא נאבק עם המלאך, וראה את "ותקע כף ירך יעקב" – את הפגמים של הדורות האחרונים, שבהם לכל אחד יש "נקע" במוח ובעיניים. אבל אף על פי כן, לאחר הנקע – "ויזרח לו השמש". עכשיו מתחיל השחר. בחצות הלילה מתחיל כל הרעש והמתח, אבל מי שזוכה, מגיע חצות והוא כבר זוכה לאור של שבת ולגאולה השלמה.

חלק 4 מתוך 4 – שיעור מס' 2060

כל החלקים: חלק 1 | חלק 2 | חלק 3 | **חלק 4** (נוכחי)

חידון תמונת השער

בתמונת השער של העלון הזה מוסתרים רמזים לכל אחת מהכתבות.
האם תצליחו למצוא את כולם?

1 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "תפילה לזכות בכל שמחת תורה לרקד ללא הפסק רגע ושניה ועל ידי זה לדרס את ראש הנחש"

2 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "ליל הילולת רבינו תשפ"ז – מורנו הרב ברלנד שליט"א בשיעור בביתו ועל המרפסת מול אלפים עד אור הבוקר"

3 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "הילולת רבי נחמן: סודו של הצדיק האמת שלוקח על עצמו את חטאי הדור"

4 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "הנסיעה לאומן: סיפור מדהים על ניווט פלאי ומסירות נפש ברוסיה"

5 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "רבי נחמן: סוד ההתקרבות לצדיק האמת והמתקת הדינים"

6 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד להט החרב המתהפכת והחיפוש אחר הצדיק האמת"

7 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "הנסיעה לרבינו: סוד ההשתוקקות, שבירת המניעות והתיקון השלם"

8 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "שמחת פדיון הבן לבן נינו של מורנו הרב שליט"א"

9 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "ברוך דיין האמת: המקובל רבי דוד בצרי צ"ל הלך לעולמו בערב סוכות"

10 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "מהשיעור בהילולת רבי נחמן: סוד בית המקדש של אש וכוהו של צדיק הדור"

11 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "הנסיעה לאומן: סוד חכמת הצדיק ופנימיות הנשמה היהודית"

12 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוד ההתפארות: לצאת מעבדות ולגלות את רזי הבריאה"

13 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "רבי נחמן: סוד ההתפארות ואיך למצוא את הטוב בכל יהודי"

14 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "הילולת רבי נחמן: מסוד המלאך בזק ועד לכוחה של שירת התורה"

15 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוכות: סוד גלות השכינה והחזרת עשרת הדיברות הביתה"

16 מצאו בתמונת השער: רמז לכתבה "סוכות: סוד הסוכה של הבעל שם טוב והאור המקיף"